

308280

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. I. } చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 22 వ తేది మంగళవారము. } No. 157
సంపుటము ౧ } ఆనంద నామ సంవత్సర ఆశ్వీయు జ్యేష్ఠ తీయ 3. } సంచిక ౧౫౭

ఆనందా ఫౌంటేన్ పేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంకీ చాలాకట్టను. విద్యాధులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపనమును చేయకకొనుచు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపనగును. నెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

బ్లాక్ కాగితములు, తెల్లకాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక ప్రేషనకీ సామానులు పెనసల్లు పేనాలు, టైప్ రైటింగు కాగితములు, లెజ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము.

బ్రాడ్వే, మదరాస్.

FREE! దీనినిజదువవలదు FREE!!

ప్రతికుటుంబమునం దుండదగిన పుస్తకము.
ఈ త్రైలాశ్చటమున కోర్సుని కోడండ్రప్రలాపము.
(రెండవ కూర్పు) ఒక అణా తపాలా బిళ్లపంపువారి కుచితము.
ఈయాగ్రంథము కడవఱకే యాధరకు ఇవ్వబడును.
అవల ప్రతి 1-కి 2 అణాలు వంతున ఇవ్వబడును.
మిత్రులారా! మేమిగ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో ప్రచురించినపుడు అనేకలు మాకు మీకని తీసికొన్నందున ఆగ్రంథము మేనెలలోనే ఖర్చయిపోయినది. వెనుక వ్రాయు వారలకులేదని వ్రాయుటకు జింతిల్మనీల ముద్రించితిమి. దిఇ యును మునుపటివలెనే ఖర్చగుననియెంచి మునుమున్న తమకు పబ్లికేషన్లను, ఈగ్రంథముచే మేము లాభమందవలయునను కోరికలేనివారమని గ్రంథమును దప్పించుకొను వారలకందటికిఁ ద్రి యును. ఈగ్రంథము ప్రతిస్త్రీలు జదివి, ఆత్మలయెడ కోడండ్ర కుండవలసిన మర్యాదయు, కోడండ్రయెడ ఆత్మల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖముందురను పరోపకార బుద్ధిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దీప్రతులే ముద్రించుటచే త్వరితపడి తెప్పించుకొందురని మాప్రార్థన.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,
నెం. 6, వేంకటేశ్వర్ స్త్రీ విధి, సాహుకార్ పేట, మద్రాసు.

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానస్తోల్లాసము కలుగ జేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపఁబడును.
జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.
వైద్యకాశ్రీ విజికింకర్ గోవిందజి.
ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము.
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తుక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కీములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

మేము ఎంగల్ బ్రస్టు లూబ్రికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ విధి,
మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

మిక్సిలి చౌకధరలకు వేలము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

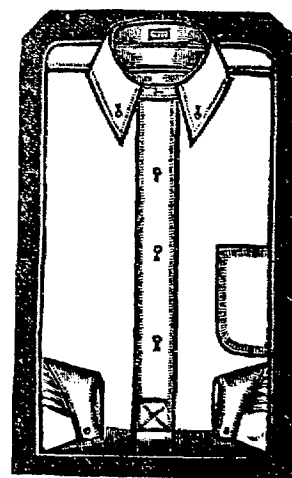
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును
పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టను
వనమూలికలచే హిందూదేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి మాచికొనిన మౌనము గలుగదు.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్ట్ బాంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, బార్జిటవున్ మద్రాసు.

చిరునామా:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

బంగారువంటి యాసమ
యము తప్పవలదు.
సెన్సెంజరునెల 1 తేది
నుండి మొదలుకెట్టబడియు
న్నది. ఆత్యధికమగు చౌకగ
మాచొక్కాయాలు గయి
రా సుఖలను అమ్మనున్నా
రము.

మొదటితరం ట్యూల్ పద్దులు
అణాలు 0-12-0
,, స్టాంపు పద్దులు 3-0-0

మీ యూరికి దగ్గరనున్న కైర్ టేబును కేరు వ్రాయుట.
లెండన్ ప్రెస్సింగు కంపెనీ,
87, 88 రథకొబబాదువీధి, మద్రాసు.
LONDON TRADING CO
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పక యేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరలైట్ పేషనును దెలుపవలెను.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఎ.వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

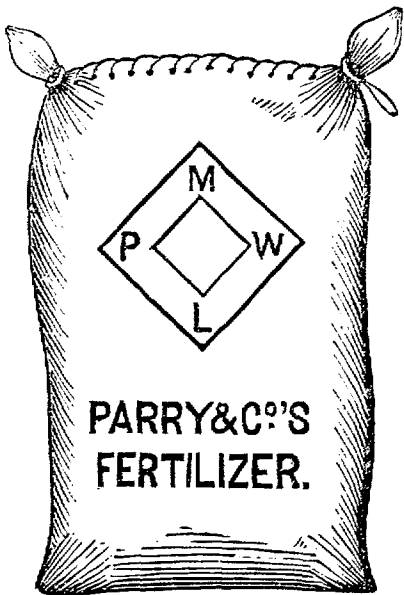
జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం లడను
పండిట్, మదరాస్.

మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో.

మేనేజింగు యేజెంట్లు, ది ప్రెసిడెంసీ మెన్యూరేవర్సు లిమిటెడ్ మద్రాసు.

భూమిపై పంటలు
... క్రింద నడపబడిన ప్రయోగ
కును, ఇంకా ఇతర ప్రయోగకును, అన్ని
విధములయిన ప్రయోగకును, ఆయా భూ
ములను సరించి ఆయా ప్రయోగకు తగిన
యెరువులు తయారు చేయబడుచున్నవి.
ఆయా భూములనుండి బంపబడు మ
ట్టిని తనిఖీ చేసి యీ యెరువుల తయారు
చేయబడుచున్నవి. గాన ఫలితము
రెట్టింపగుటకు సంబంధించినవి.
... ఈ విషయమును తెలుసుకొనువారు
మాగుంటూరు సోల్ యేజెంట్లనుండి
తెలిసికొనవలయు.
వరి, గోధుమ, పత్తి, నీలి, వేరు
సెనగలు, సుపులు, ఆముదాలు, కుసు
మలు, రాగి, సజ్జ, జొన్న, మొక్క
జొన్న, ఆకుకూరలు, గడ్డ, చొప్ప

తగినయెరువులు!!
వగైరా, అన్ని అవధినులు చిలగ
డము, బంగాళాదుంపలు, పసుపు,
అల్లం, మిరపకాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి,
వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ
బటాని, పొగాకు, చెఱుకు, తమలపాకు,
మిరియాలు, కొబ్బరిచెట్టు, తేయాకు,
కాఫీ, ఆరటి చెట్టు, దాక్షిణ్య,
అంజూరు, పంపరపన, సరకుచెట్టు,
పొట్లకాయలు, గంజాయి చెట్టు,
అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, బాదం
చెట్టు, అన్ని భావతల ఫలవృక్షములు,
మామిడిచెట్టు, దానిమృచెట్టు, గడ్డి,
ఎరువు పుష్కములను క్రయ
జాపితా మొదలగు వాటికి క్రింద
నుదహరించుచుండు వైవిధ్యమునకు
వ్రాయవలెను.

చీమకుర్తి బసవయ్య, మర్చంటు, సోల్ యేజెంట్లు గుంటూరు పోస్టు, గుంటూరు జిల్లా.

వనోషధి సారసపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.
కీళ్ళపొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు, రసకట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన
నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144, Fanaswadi, No. 2. Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్ధకౌషధము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు వెట్టిగా
యెడ్డుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, వీర్యవృద్ధి, వెన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసం
గును. మూడుబుడ్లు వాడవలసినది. మిఠాయిగము నయమగును.
మీరు క్రొత్తనుష్యులయినట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినముండుటవలన బలమును
సామర్థ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము
మంచి దేహపటుత్వము యుండుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుడ్లు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి ట్యాంక్ మాత్రం, 32 మాత్రంగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.
సోలు ఏజెంట్లు: లక్ష్మి హౌస్ డ్రగ్ స్టోర్స్
నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్ధేయల కుద్దేశంపబడిన ఆత్మరూపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాసన
యుండునది, కొన్ని వీర్యరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని
బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చుకొంటుండును. ఈ అద్భుతమైన నెయిరకముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరూపమును సువాసననుభవించు
చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గిరనున్న
సాఫ్ట్ పరు నడుగవలయును వారితావున లేజీని మాకు వ్రా
యుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
1 బుడ్డు ఆత్మరూపం చెల్లదు బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరూప
మరగ బెట్టబడి ఘనమును లాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-కి
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.

సోలు ఏజెంట్లు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్
కమిశన్ కంపెనీ, 155 బామా మసీదు. బొంబాయి.
మదరాసు ఏజెంట్లు: మహాతా పురషోత్తం మూర్తి
నెం 24, చై నాబాబు రోడ్డు, ప్రవరు బజారు సమావం మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల
అతిరహస్యపు కౌషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన
వలయునన్న రాత్రి పరంబజోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస
కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మించియు
దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి
అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపండిది. రక్తమును
శుభ్రపరిచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట
నాళనము చేయుటలో గంజీవనటిది. "సర్వజీవన్" ఇది
స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయో
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి
మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణపు మొదలిప్పి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

గ్లోబ్ కంపెనీవారి బొటనవేలి ముద్రపెట్టెలు.

చాలా ప్రసిద్ధిగాంచినది. వందల
వందల విక్రయము. వెల పెట్టె 1.కి
రూ 1-4-0 పోస్టాజు వేరు. ప్రాంతీయ
నోట్లు మొదలగువాటిమీద నిశానిదార్ల
చే వ్రేలిముద్ర వేయుట సర్వత్ర అవలం
బించుచున్నది. వర్తకులు, స్టాండ్లు,
యినాంచార్లు మున్నగు వారికి మిగుల
ఉపయోగము.

గ్లోబ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

పండ్ల పొడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.
వంటి నెప్పలకు దివ్యౌషధము. సువాసనగలిగి
ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిడును
అమృతాంజనముడిపో పోర్టు బొంబాయి.

పాపపుణ్యము శ్రీలనగః:— “వేంట్లండు” ప్రఖ్యాతిగా
 బేసాపింపబడిన యధ్యక్షికి చందాలు పోగుచేయుటకై
 యీవేల 18న తేదీని పోరాపుర శ్రీ సమాజపు శత్రుమున
 నిచ్చట నా శ్రీ సభ గావింపబడినది. సభకు సుమారు
 150 మంది శ్రీలు విచ్చేసిరి. అప్పు డగ్రాసనాపీఠాలగు
 శ్రీ పాపురం రాణీగారు హైందవ సైనికులుగూడఁ దా మాం
 గుసామ్రాజ్యములలోని ప్రజలేమగుట నెట్టిగి తత్సామ్రాజ్య
 విజయకాంక్షలై పోరాడుచున్నపుడు వారికి సహాయము
 చేయువిషయమున హైందవ సైనికులకుం గల విప్రులను
 గూర్చి యొక చక్కని చిన్ని యవస్థానియిచ్చిరి. అనంతకు
 తే “కనడినుక్ వ్యాప్త్యు పుష్క”తో సంబంధించిన కావ్య
 రు జె. యస్ ఎలిక్ గా రుప్రకాశించుచు, ఈపోగుచేయు
 చందాసము యధ్యక్షుకొఱకుఁ గాదనియు, హైద్రాబాదు స
 మలతోఁ బోరాడుచున్న యోధులకు కలయు అల్ప సౌకర్య
 మలకొఱకు మాద్రాసే యుపచరించుననియుఁ జెప్పిరి. అంతట
 మిసెన్ దేవల్రాజుగారును, శ్రీమతి గూడబాటి లక్ష్మీనరసమ్మ
 గారును, శ్రీమతి గానపల్లి వెంకటరత్నమ్మగారును కొన్ని
 యుద్ధాపహాసక వాక్యముల వడివరి. అనంతరము తెలుఁగున
 వాతీయగతియ పాడుటతో సభ ముగిసెను. తరువాత సభ్యు
 రాగ్రదను చందాలువేయుటకై ప్రార్థింపగా శ్రీ రాణీగారు
 వేయి రూప్యములు నేసిరి. వెంకటరత్నే మిగిలినవారను
 చందాలునేసిరి. తత్ఫల మిచ్చట వేయబడిన చందాలు
 మొత్తము రు 1240 లు. ఈవారమున నింకను గొంత చందా
 ధనము పోగుగాగలదని మానవ్యుక్తము. అని యొకరు పా
 పురమునుండి వ్రాయుచున్నారు.

శాంతిని కేతనము.

II

ఈ కథానియందు నొకటి యుష్మాకమునకులవాస విజ్ఞానపరిమళంబున, వర్ణనానా సర్వకళాశాలలకంటెను విలక్షణమయ్యును లెన భయలక్షణలక్ష్యంబు లై వెలయుచున్నది. ఆయాశ్రమ విద్యార్థుల కీక్షించి: వాం కీవిషయములు విశద మగును. వారిలో ప్రతియొకనివదనము సుఖసంతోషపూరితమై యుండును. వారియుత్సాహ బాగూకలై లమోఘములు. ప్రతి పరినివారే స్వయముగ జేయుచుందురు. వానివిష్కృతపటాదాం భిః జీవితము విస్తయింపజేయును. వానియగుగాని గుడిసెలు వారి నివాసములు. ఒక్కొక్క వీటిరము ముప్పది నలువది మందికి వాసయోగ్యము. ఒజ్జలను వారితోడ వసించుదురు. బాలురే పరిసాలకులు. తాదానాది కీక్షలు. బహుమానములు అరుదు. స్వసామగ్ధ్యములను వారు పనులంద వినియోగించుచుందురు గావున దండనీతి యనవలయును. వివిధవిషయముల జరిపించి తీర్మానముల నుపపాదించుటకు వారప్పుడప్పుడు సమావేశ మగుచుందురు. (1) శరీరవ్యాయామ కమిటీ (2) విద్యావ్యాసం గిక సభ (3) సాంతాలలను అనాది బాతుల విద్యావృద్ధికి తోడ్పడు సంఘ మొకటి (4) బాలురచే నెన్నకొనబడిన పృ ముఖుల సభ, చిన్న చిన్న న్యాయస్థానములందు కాన్యనిర్వాహ కము జేయుచుండును. (5) అన్నియంశముల జరిపించు ప్రధాన సభయొకటియు గలదు. ఉపాధ్యాయులు వారిని నిర్బంధము గా కీక్షింపదు. వారికార్యములందు విశేషము జోక్యమువుచున్న కొనరు. కొందఱు ఒజ్జలవృత్తి బాలురకీక్ష సామగ్ధ్యముల నణగక్రొక్కక, వారికి మిత్రస్నేహ వాసంగి వారిధిక్తులు సహజ వికాసము నొందజేయవలయును. తల్లిదండ్రులకు నిర్భక్తులని నిరాశ గల్గించినచో వారాయాశ్రమము బ్రవేశించిన యంతి కాలముననే సప్రయోజనములగుచున నమృతము పుట్టింతురు. “బాలురని స్వశక్తిని విశ్వసించి తదభివృద్ధి కనుకూలముగు నాచరణముల నేర్పాటుచేయుట గురువిధియనియు, అమిత నిర్బంధముగల బాలునిబుద్ధి ప్రసన్నము గాబాలదనియు” రవీంద్రుడు దలంచి తదనుగుణముగ బనిచేయుచుండును. బాలుర సహజశక్తులు విజృంభించున నాశ్రమమున నవకాశము గలదనియు వారికిశ్చయును.

అచటి విద్యావృద్ధి.

భాషాపాఠములు నేర్పునపుడు బాలురు ధారాళముగ మాట్లాడునట్లును న్రాయునట్లును వీలుండును. రవీంద్రుడు రచించిన రూపకములను బాలురప్పుడప్పుడు ప్రదర్శించుదురు. ముఖ్యముగ పిన్నవారు ఆభినయ సహితముగ నాడగలరు. ఇతరపాఠ ములతోపాటు గానము చిత్రలేఖనము నేర్పబడును. వేషవ బామున 4వ, 5 గంటలకు గంటకొట్టగనే గాయకబృందము భగవన్నామ సంకీర్తన జేయుచు ప్రతికుటీరమున నిద్రించువారి పేల్కొల్పవును, చురల రాత్రియందు నిద్రాకాలమాసన్న మగుడు ఆబృందము ప్రత్యేకతనము గావింపుచు కుటీరముల చుట్టూను సంచరించును. సాయంసమయమున సంకీర్తపాఠము నేర్పుకొనునపుడును, బాలురు స్వేచ్ఛగా దిరుగునపుడును రవీంద్రుని గీతములను శ్రవణానందముగ వివచింపును. ఇట్లుగాన చిత్రలేఖనాది సరస మనోహర కళలచే విద్య కోల్పోకుటంబట్టి సృష్టియందలి యానంద సౌందర్యములను గ్రహించి యనుభ వించు సామగ్ధ్యాను రాగములు బాలురమనంబుల గంజింప జేయుచుండును. నూర్వోదనూస్తమయ సమయంబుల బాలురు సృష్టివైచిత్ర్యముల పరికిలించుచు, తద్రూపముల లిఖించుచు విహరింతురు. అచటి పూర్వవిద్యార్థులలో నొకడు కిల్కకళా నిపుణుడని మనదేశమందు నితరదేశములందును ప్రసిద్ధిగాంచుట ప్రశంసనీయును. కొందఱు సృష్టిపరికిలన బహుమాన్యు ముగా నొనర్చుచు, క్రిమికీటకాదుల యాకృతులను వీర్వాటు గను క్రమముగను వ్రాసియుంతురు. దినపూర్వమున 7 మొ 10 వఱకు, దినపూర్వమున 2 మొ 5 వఱకు బడి జరుగుకాలము. వాతా వరణము అనుకూలముగానుండిన తరుచ్చాయల సుఖాసీనులై పాఠములు నేర్చుకొనుదురు. తరగతి సంఖ్య పదునైదుకు మించదు. లఘుభోజనానంతరము అటలు పందెములదెనకు వెళ్ళుచును. ఈపాఠశాలకు సంబంధించినఫుట్ బాల్ టీమ్ (foot ball team) అత్యుత్తమును. దేహవ్యాయామమునకును రాత్రిభోజ నమునకును మధ్యకాలము వినోదకథలయందును, మధురగాన, రూపకప్రదర్శనములందును వినియోగపడుచుండును. వారు తమ కాలమంతయు ఆచరణరహిత బహిరంగ ప్రదేశములందు గడపు చుండురుగాన ప్రకృతిమాత వారి ధీసత్వముల నవశంబుగ పుష్టి నొందించుచుండును. ప్రయత్న పూర్వకముగా నెందఱుపాఠ్యా యులైన నంతయుపకృతి జేయుగలరా? అచటియొజ్జలు సహి

తము ఆనందశృంగారై యుండురు. వారికి నియంతయగు ప్రధా నోపాధ్యాయుడులేడు. చరాచరములకు జ్ఞానప్రదుడగు పరమేశ్వరుడే వారికి పరమగురువు. వానిసమక్షమున నున్నట్లు అచటి యాచార్యులు కేవలము భావించి పని చేయుచుండురు. అచటి బోధకులు ఆశ్చర్యము న్నూర్చుకొనుటతో పాటుపడు చుండురు. గురుకేవల్యులక్రింది పురస్కరయనబంధమున కీ, యాశ్రమము నిద ర్శనము. ఆయాశ్రమమున నొకమందిరము గలదు. వారమునకు రెండు పర్యాయములందు భగవత్పాఠ తేజము జరుగును. సాధారణముగ రవీంద్రుడును, వారులేనియప్పుడు ఇతరబోధకులలో నొకరును దానిని నిర్వహించుదురు. ఇదిగాక అనాదినము సంధ్యా కాలముందు పాతికగంటసేపు ఏకాంతముగ నీశ్వరోపాసన గావింపు చుండురు. మఱియు మనోహరముగ నందుకాలమున యహిరంగమున సుఖాసీనులై శాంతచిత్తములతో వారు నేర్పిన మంత్రస్తోత్రములగానము చేయుచుండురు.

ప్రతి యుపాసనాపాసనమున నంద రేకగ్రీవమున వేద మంత్రముల పఠించుచు భగవంతుని నుతించుదురు. వారు సాయంకాలమున జడువుమంత్రముల యభిప్రాయమిది. ఏదే వును పృథివ్యాపస్తేజోవాయు రాకాశములందును, ఓషధి వన స్పృతులందును, విశ్వభవనములందును ప్రవేశించిన సర్వాం తర్యామియో ఆదేవునికీ నమస్కారము, నమస్కారము. ఓం యోజేహి 2 వోమ్మి యోపుయో విశ్వంభవన మావి జేత. యఓషధీషుమో వనస్పతిషు తస్మై దేవాయ నమో నమః॥ అని వికృతముగ బఠించుదురు.

ఆర్యుల సనాతన ధర్మములను, చారిత్రాదులను గర్భ మున ధరించుచుండు సంస్కృతవాణి మనదేశమున పూర్ణ ముగ వ్యాపించుటకును, పూర్వయువుల యాచార్యుల యుత్త మ యాశయములు మనదేశమున స్థిరములై మనల నావేశించు టకును, బుద్ధియాశ్రమములే యాధారములని దృఢముగ జెప్ప నొప్పు. మన బాలికాబాలురకు పన్నె నాటనుండియే హిందూ మతమునందు తిరస్కార భావము గల్గించు మిషనేరీ పాఠ శాలలందు క్రైస్తవ మతము బోధింపబడుచున్నట్లే హిందూ విద్యాలయములందును, గృహములందును, మందిరములందును శ్రిందూమత ప్రభావమును బోధించవలెను. ప్రభుభక్తి, యీశ్వ రభక్తి, సావభితి, సత్యధర్మనిరతి గల్గి మనము మాతృదేశ సేవచేయుట కర్తవ్యము.

శ్లో॥ శాంతా మహతో నివసంతి సంతః

వసంతల్లోకహితం చరంతః

తీర్థాస్వయం భీమమహావృంజనాః

న హేతునా న్యాసపితారయంతః॥

అనుశ్లోకమునకు సాక్షిభూతుడై శాంతుడును, మహాత్ము డును, వసంతకాలముపగిది లోకహిత మాచరించువాడును, తాను కృతార్థుడై యవ్యాజ ప్రేమచే నన్యల తరింపజేయ నుద్యమించువాడునగు రవీంద్రుడు మనకు మార్గదర్శకుడై యన వరతము దైవకృపచే వెలయుగాక! రవీంద్ర దేవేంద్రుల నా మము మనదేశమున శాశ్వత కీర్తిభాజన మగుగాక. శాంతి నికేతనమందు ప్రభవించు అధ్యాత్మ విద్యాప్రభావము మనదేశ మును, ప్రపంచమును శాంతపఱుచుగాక. ప్రస్తుత ఘోర సం గ్రామము శీఘ్రముగ నుపరతమగుగాక॥

కోర్టు వ్యవహారములు.

ద్వీపాంతరవాసశిక్ష రద్దగుట.

(న్యాయమూర్తులు ఎయిలింగు, హానే గార్లు)

గత జూలై నెల 18 వ తేదీరాత్రి 9 గంటలప్పుడు కావి టిలో నిద్దరు చంపబడిరి. ఈ హత్యసందర్భమున 18 మంది చార్జ్ చేయబడిరి. వీరిలో నలుగురికి గంజం సెక్షన్ జడ్జిగారు ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించిరి. ఇంద్రుడనీ నలుగురును హైకోర్టునకు అప్పీలు పెట్టినది. తదేవమధ్యాయ అసేరము జరిగినపు డచ్చటలేదనుటకు తగిన సాక్ష్యము గలదనియు, ఫిర్యాదుపక్షమున సాక్ష్యమొసగినవారందరు ముద్దాయిల శత్రువులుగాన, వారి సాక్ష్యమును విశ్వసించ వలదనియు, ముద్దాయిల పక్షమున వాదించబడెను. ఫిర్యాదుపక్షము సాక్ష్యమున సందేహమునకు కారణము గలదని పల్లెకు ప్రాసి క్యూటరుగారును విన్నవించిరి. రెండవముద్దాయి యావోట లేదనుటకు విశ్వసించ బాలకుండుటను విశదపరచుచు, వివను, విశ్వాస్థానముగాని సాక్ష్యము నాధారముచేసికొని ముద్దాయిలకు శిక్షవిధింపరాదని యభిప్రాయపడి జడ్జిలు క్రింది కోర్టు తీర్పును రద్దుపరచి, ముద్దాయిలను వదలిపెట్టుట కనుజ్ఞ నొసగిరి.

విజయనగరం ఎస్టేటు.

[న్యాయమూర్తి బేక్లెగ్ గార్లు.]

కీర్తిశేఖరాదైన విజయనగరము మహారాజుగారి ఎస్టేటు ఎగ్జిక్యూటర్లలో నొక్కరగు విశాఖపట్టణం జిల్లాకలెక్టరుగారిని అపదవినుండి తొలగించి విజయనగరం ఎస్టేటున కొక బ్రహ్మిని గాని, లేదా, ఎగ్జిక్యూటరు హోదాకు మఱొక్కరినిగాని నేమించుటకు కోరుచు న్యాయవాదులగు బ్రైట్వెల్ గారు హైకోర్టులో అర్జీ దాఖలుచేసి, మరణశాసనము ననుసరించి నేమింపబడిన ఎగ్జిక్యూటరును ఆస్థానమునుండి తొలగించుట కును, నూతనముగ నొక ఎగ్జిక్యూటరును నేమించుటకును, అడ్మినిస్ట్రేటర్ జనరల్ను ఆర్టు 4-వ సెక్షన్ ప్రకారము హైకోర్టువారికి అధికారముగలదని తెలియజేసిరి. ఇట్టి యర్జీ న్యాయమగనా, కాదా యని తనకు సందేహముండుటను విశదపరచి, జడ్జిగారు టెనిఫిసరీల (సాత్తు హక్కుదారుల)కు నోటీసుల సంప ననుజ్ఞ నొసగిరి.

న్యాయము నొకకోర్టునుండి

మఱియొక కోర్టుకు మార్చుట.

[న్యాయమూర్తులు: ఆక్టింగు ప్రధానజడ్జి,

శేషగిరిఅయ్యరుగార్లు.]

కొడగులో కాఫీవైరుపట్టించు న్యాయకం అను దొరగారి ఏజంటు గ్రీక్ వైరెస్ అనునాతడు తనయజమానని ద్రవ్యము నపహరించి, నమ్మకద్రోహముచేసెనని రెండుదావాలు దాఖ లాయెను. ముద్దాయి కొడగు డిస్ట్రిక్టుమేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టుకు విచారణార్థము పంపిరి. ఇండియన్ అను, విశాఖయనులను కలిపిన జారర్లసభ తన విచారణలో మేజిస్ట్రేటుగారికి తో డపడవలయునని ముద్దాయికోర్టును ముదటిచారరుచేరు చెప్ప గానే, ఆతడు పక్షపాతి యనిచెప్పి విశాఖజిల్లాకోర్టుకు తరలించు అట్టివాడను కలవాడేయని ముద్దాయి మొఠపెట్టు కొనెను. అటులయినచో, నమ్మక ద్రోహం విచారణసభగాని నిష్పక్షపాతబుద్ధితో సాక్ష్యమునుమాత్రము గ్రహించి యభి ప్రాయ మొసగుట విశ్వసనీయముగాదను సభిప్రాయమును తెలియజేయుచు, డిస్ట్రిక్టుమేజిస్ట్రేటుగారు ఆకేసులను మఱి యొక్కసెక్షన్ కోర్టునకు మార్చుట యుక్తమని సలహా నంది చ్చిరి; అన్యాయముల విచారణను ఉత్తరములవారు సెక్షన్ కోర్టుకు మార్చునచున్న కొడగుకుమిననరుగా రభిప్రాయ మొస గిరి. ఈ కేసులను హైకోర్టు సెక్షన్ విచారణకు పంపునట్లు డిస్ట్రిక్టుమేజిస్ట్రేటుగారికి ఉత్తరు వొసగవలయునని వేడుచు ముద్దాయి హైకోర్టుకు అర్జీ పెట్టుకొనెను. పల్లెకు ప్రాసిక్యూటరు గారు ముద్దాయి పక్షమున వాదించిరి. ఈయర్జీని ఆక్షేపించుచు, ఆ విచారణను దక్షిణానరా, ఉత్తరములవారు, కోయంబ తూరు, యీసెక్షన్ కోర్టులలో దేనికైన మార్చవచ్చునని క్రాక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు శ్రుతపరచిరి. ఈ న్యాయశృంగారముల ననుసరించి, క్రిందిని హైకోర్టు సెక్షన్కు మార్చునట్లు జడ్జిలు కొడగు డిస్ట్రిక్టుమేజిస్ట్రేటుగారి కనుజ్ఞ నొసగిరి.

జుట్టిటవుకో పోలీసు కోర్టు

నమ్మకపుద్రోహము:— బంగారు గొలుసులను చేయు నిమిత్తము సుందరాచారియనునాతడు రాఘవులునాయనిచేతికి 42 సవరముల నిచ్చెను. కొంతపనిచేసి, పనియంతయు పూర్తి కాకమునపె, రాఘవులునాయు డాగొలుసులను సుందరా చారికి చూపుటకు తెచ్చెను. పని యంతయునైన పిమ్మట తెచ్చుని సుందరాచారి చెప్పెను. కాని, రాఘవులునాయుడు, ఆగొలుసులలో నొకదాని నొక మార్పాడివద్ద యు 205 లకు తాకట్టుంచి, యావైకము నవహరించుకొని పారిపోయెను. దీనిని వివగానే, సుందరాచారి పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసెను. తుద కా నాయుడు, సాత్తుతోడ నరెప్పుచేయబడెను; నేరము నొప్పుకొనెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి మూడు నెలలు కఠిన ఖయిదు విధించిరి.

దయాకరవిజయము.

ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారి హరికథ.

ఈ నెల 18-వ తేదీ మార్చిమందలి శ్రీ వేంకటగిరి మహా రాజుగారి విద్యాలయమునకు భిక్షాత్రినాసులను, సరసకవి తిలకులును, సత్సంస్కారపక్షి పరులు నగు శ్రీయుక్త ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు స్వరచిత దయాకరవిజయమును హరి కథా రూపముగా గాలక్షేప మొనర్చిరి. ఇట్టికథలకు మా పాఠులు నవీనులయ్యును, విద్యాలయభవనము పెద్దలపిన్నలచే

క్రిక్కిరిసి, శ్రోతలందఱు నానందమగ్నులైరి. కథానంతరము మా పాదలును, కపిశ్యులు నగు శ్రీ దుర్గా సుబ్రహ్మణ్య శర్మగా రీవిషయముగా వ్రాసిన పద్యరత్నములలోఁ గొన్నిటి నిందుఁ బొందు పఱచితిని.

[కా మ॥ తనసౌందర్యము కాదు; స్కందన విద్యాప్రాధియై గాదు; దశవక్త్రాక్షి యౌరవంశంబు; యిశ్వమన్వజ వెలికలొనునీ మనమందున్న దయాసుధారసమైవమే బాంగివైకుంఠిప్రభృతికాంతిప్రేమయ్యె; శుభమాత్రి! సోమనాథాగ్రతీ॥

సీ॥ రత్నాకరుండు తీగనిలాభకాంక్ష పు త్తనినోడదేరాన కనుపువోట, కొడుకుభూతహితైక గుణమునఁజేసిత ద్విత్తంబు వ్యయముగావించువోట, తనయునిరాకఁ దద్వార్తనాలించి ర త్నాకరుఁడతని నెగ్గడువోట, కడసారి నలదయాకరుఁడు 'వానిసల' దు స్థితిఁబాపి నృపపుత్రిఁ దెచ్చువోట,

తే॥ నీదు వక్తృత్వమును వర్ణనీయచర్య సకల జనహృదాకర్షణ చతురయ్యె; సభ్యచిత్త సమ్మోహన సరసవిద్య వెట్లని సుభూషణము నీకు విబుధవర్ణ॥

సీ॥ తనకూతు ప్రతియొడనుజూచి నృపతి య ద్భుత విషాదముల మునుఁగువోట, సుమపురమునకేగుచో వార్షిధి దయాక రుని నమాత్మండు పోఁద్రోయువోట, వార్షి నొండొకబండవైనుండి యలదయా కరుఁ డీశ్వరుని భక్తివరయువోట, సుమపురిఁ దుడిఁజేరి ఖోజీశుకూతు ద యాకరుఁ డొగిఁదెండ్రొడువోట,

తే॥ బోర! నీవక్తృతయు మేటి యభినయము సకలజనహృదాకర్షణ చతురయ్యె; సభ్యచిత్త సమ్మోహన సరసవిద్య వెట్లని సుభూషణము నీకు విబుధవర్ణ॥

వృత్తాంతలేఖలు

బ్రహ్మపుర వార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖకుని యొద్దనుండి.)

వర్షము.

బరహంపురము సెప్టెంబరు 16:—సుమారు 10 దిన ములనుంచి వర్షము మిక్కిలిమీదగా కురియుచున్నది. యాచ కులకును, కూలీలకును జీవనము కష్టతమముగా నున్నది. అతి వృష్టిచే పంటచెడు సేమాయని హాళియు భయపడుచున్నారు.

సంగ్రామసాహాయ్య సభ:—

ఈనెల 12 తేదీ శనివారంరోజున పురమందిరమున మాజిల్లా జడ్జిగారైన సీ. కె. శ్రీనివాసరావుగారి యాజమాన్యముక్రింద సభ జరిగినది. జిల్లాకలెక్టరు మున్నగు జిల్లా అధికారులను, షేక్స్పి, వర్తకలు, ఉద్యోగస్థులు, చాలమంది పురజనులను వచ్చిరి. శ్రీజడ్జిగారు, జర్మనీవారు ఆకారణముగా లోభమన స్కూలై యుద్ధ మారంభించిరినియు, మన ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్య, స్వగౌరవ రక్షణార్థమై యుద్ధమందు జోక్యము కలుగ జేసికొనవలసి వచ్చినదనియు, మున్నగు యుద్ధసంబంధ విషయముల శ్రుతపరచిరి. మరియు, యుద్ధమునకై ప్రభుత్వము వారికి అధికముగా ద్రవ్యము ఖర్చుగుచున్నదనియు, మనము కూడ తోచిన ధనసహాయముచేసి, ప్రభుత్వమువారియెడ రాజ భక్తి, విశ్వాసములను, కనపరచి యుద్ధరంగమందు మన హైం దవసేనలకు ఉత్సాహము పుట్టింపవలయునని చెప్పిరి. ఆరోజు సుమారు రు 50,000 చందాలుపడినవి. ఇందు సుమారు రు 25,000 జమిందారులును మిగతసామ్య పురజనులను చందాలువేసిరి. జమిందార్లలో శ్రీకల్లికోట ఆతగడాజమిం దారుగారు 10,000 ల నొసగిరి. డాలుకాలయందును పురము నందును కనూళ్లుచేయుటకై కమిటీ న ఏర్పరుపబడినవి. ప్రజలు యథాశక్తియన సారముగా సహాయముచేయుదురుగాత.

నెల్లూరు వార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి.)

కాలసితి.

నెల్లూరు సెప్టెంబరు 16:—ఆకాశము మేఘాదంబర ముగనున్నది. రాత్రులుమాత్రము బయటపరున్నవారిని లేపు టలో యన్నట్లు చినుకులుపడుచున్నవి. పడమటకురిసిన వర్ష ఘులవలన వైన్నానదనచ్చి అనకట్టవై సుమారు చెండడుగులు పారుచున్నది.

బజారువార్తలు.

యద్ధవిషయమైన వార్తలు ప్రతివోటను ప్రతివాని చేతను చర్చించబడుచున్నవి. సామగ్రిలభర అంతగా హెచ్చు నందున జనుల కేవిధముగ కొరతయు కనిపించుటలేదు. చక్కెర కిరసనాయులు నిప్పుపెట్టెలు గ్లాసులు కొంత ఎక్కువధరలకు అమ్ముబడుచున్నవి.

తిక్కన పుస్తక భాండాగారము.

ఇచ్చట నిది చాలనున్న తదశయంగుండి నిత్యమును అనేక పాఠకులకు ఆకరమైన గ్రంథములను చెప్పనగు. నేటిదినం బున ఆంధ్రదేశ భాండాగార కార్య దర్శి గారు దీని ని తిలకించిరి.

శ్రీజ్ఞానోదయ సమాజము.

నేటిదినంబున ఆంధ్రదేశ పుస్తక భాండాగార కార్య దర్శిగారైన అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య పంతులుగారి యాజ మాన్యముక్రింద నొకసభజరిగెను. ఇందు మానవసేవాకార్య స్థానమునకు శ్రీ. అన్నదేవరవాఁభూషణ పంతులుగారు "ఆంధ్రదేశ పుస్తక భాండాగారముల"ను గూర్చి నొకచక్కని వ్యాసమునుజరిపిరి. తరువాత వైసమాజ కార్యదర్శిగారును మఱి కొందరు సామాజికులును వావివాయభిప్రాయములను వెల్లడిం చిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు, గ్రంథములను గూర్చుట యు, భాండాగారములయొద్ద ప్రజలను బిడ్డలను ఆర్జింపజేయు వస్తువులను సేకరించుయుండుట, పఠనమందిరములచుట్టు పుష్ప జాతి వృక్షములను వృద్ధిపరచుట, విద్యావిహితు లగువారికి గ్రంథములు, వార్తాపత్రికలు చదివి విసింపిండుటలా నగు విషయములనుగురించి మనోరంజకముగనుడిపిరి. తరువాత సభ కరతాళధ్వనులతో ముగింపబడెను. ఆవల గ్రంథ భాండాగార మునం గల తెలుగు ఇంగ్లీషుపుస్తకములను తిలకించిరి. వై సమాజ సాంవత్సరికోత్సవసభ యీనెల తే 25 ది జరుగునని తెలియఁచెప్పిరి.

గుంటూరు వార్తలు.

స్వకీయవిలేఖకుని యొద్దనుండి
ఆంబులైమ్మపటాలము.

గుంటూరు సెప్టెంబరు 18:—పదునారుమందికి తక్కువ కాకుండ ఆంబులైమ్మ సంఘములో చేరువారున్న వారికి ఆ సంఘమునకు అవసరమగు వానిని గూర్చి బోధింపబడు నని గవర్న మెంటువారిచే మా కలెక్టరు వారికి వచ్చినది. దాని వైన మా పురమందలి న్యాయవాదులు ఉపాధ్యాయులు మున్నగువారు 25 మందిచేరి సంతకములుచేసి చెన్న పురికింపిరి. దానివైగుంటూరు ఆంబులైమ్మసంఘమువారికి బోధింపుమని మాజిల్లా సజ్జనుగారి కుత్తర్వు అయినది. ఈ సంఘములో వై చెప్పినవారే గాక మా జిల్లా సబజడ్జిగారగు వరదరాజులు నాయుడుగారును జేరిరి. ఈ సంఘము వారికి జిల్లాసజ్జనుగారు వెద్ద ఆమప్రతి ఆవరణములో శరీరశాస్త్ర విషయములు, అవయవ నిర్మాణము, వానియునికి, అవిచేయుపని, ఆస్థిపంజ రము, విరిగిన యెముకలను కట్టుకట్టిధము, గుండుదెబ్బకు, సామాన్యగాయములకు చేయవలసిన చికిత్స, రక్తనాళముల నుండి నచ్చురక్తమును నాపుపద్ధతి, మున్నగు యుద్ధమందు దెబ్బలు తగిన వారికి నవనగమగు సుమస్త విషయములను గూర్చి విశదముగా బోధించుచున్నారు. ఈ సంఘమువారికి వైద్యవిషయమేగాక డ్రెస్సు (కివాతు) సహితము నేర్పబడు చున్నది. ఈసంఘములో చేరిన వారందఱు రణరంగమునకు పంపబడుచురకు నిర్బంధములేదు. గుంటూరునందు నీ సంఘము నేర్పాట్లు అయినందులకు సంఘము వారికి చెన్న పురి సజ్జను జనరలుగారు తమ హృదయ పూర్వకవందనములను తంతియూ లమున దెల్పిరి.

శిశుసాత్వ

ఈమధ్య నీచాల గ్రామములో నొక బ్రాహ్మణ వితం తువు శిశువును గలి యాశిశువును జంపినట్లు నేరము మోపబడి బాపట్ల మేజిస్ట్రేటువారిచే నెవమన్నకోర్టుకు కమెంట్ బడినకేసు మాజిల్లా జడ్జిగారు విచారించి, నాలుగుమాసముల కఠినశ్రమ నిధించిరి. ధర్మములకు పగ్యకసానము. ఈ తొం త్రికి పాలుచేసిన వారును, ప్రోత డింపబడిన వాగయ్యెడిది.

శ్రీ విద్యాభి:

ఈ సంఘము పక్షమున పాలపత్తి రామమూర్తిగారును. ద్వారా అగ్రహారములో శ్రీ ములను గూర్చి 16-తేదీన వెల్తు-మంది శ్రీలు విచ్చేసిరి

ఒంగోలు వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకుని యొద్దనుండి)

యుద్ధసిధి.

కొలది దినముల క్రిందట రాజధక్తి నూచక సభ జరిగి అందు రాజప్రతినిధిగారి యుద్ధసిధికి బంపుటకై కొంతసామ్యు చేర్చుటకై కొందరు ప్రముఖులొక కమిటీగా నేర్పడియుండి రని తెలియపర్చియుంటిని. తదనుగుణ్యముగా మొన్న 14 తేదీ సాయంకాలమున ఈ కమిటీకి సంబంధించినవారు తిరిగి సమా వేశముయి కొంతవర్గ గావించిరి. తిరిగి డిస్ట్రిబ్యు మనసలుగాతే అగ్రాసనము నలంకరించిరి. మరియు మిట్టనొడ్డి సుబ్బారావు గారు, టంగుటూరి నాయనశాస్త్రిగారు మొదలయిన వెద్దమను ఘ్యులు వారి అసల్ శ వాగ్ధాటిచే సభ్యులకు ప్రేక్షకులకు వారి శక్త్యుసారముగా విరాళములొసంగుచు రాజధక్తి చూపవలసిన సమయము వచ్చినదని చక్కగ ప్రసంగించి యుండిరి. ఆటుపయి అగ్రాసనాధిపతులను, డిప్యూటీ కలెక్టరు గారును దేవత వేంకటరంగం శెట్టిగారును చెరి యేబది రూప్య ములును, వెవ్వేగు గ్రామాదులనుండి వచ్చి సభనలంకరించి యుండిన కొందరు వెద్దరయతులు ప్రత్యేకము ఏబది రూపా యల వంతున నిచ్చి మొత్తము 400 రూపాయలు సభాభవ నునుండే చేర్చిరి. మరియు పట్టణమందు ఇంకను జనసామా న్యమునుండి చందాలు కనుూలచేయుటకై సుమారు 20 మంది ఏర్పర్చబడిరి. తాలూకాలో ప్రతివెద్ద గ్రామమందును గూడ ఇట్లు సంపాదించుటకు వెవ్వేగు ప్రాముఖ్య లేర్పర్చబడిరి.

కాలమానము.

ఒంగోలు సెప్టెంబరు 18:—ప్రస్తుతము మాపట్టణమందు వర్షములకు కఱవాయె. జగ్గటి రేచనములు, నారికరపులు మొదలయె. పట్టణపార్శ్వములనుండి కలరాబాద్యము పట్టణ ప్రవేశమగునట్లు పొడదాపుచున్నయది. మరియు రాత్రులు దోమల పిడనమీ దుర్బరమాయె. ఇక సస్యములా! అవి తలలు మున కుంభవన్నములు కురిసి వెల్లువలయి రెయిలుమాగములు తెగగొట్టుట విని విస్మయమొందుచున్నారము.

ఉద్యోగల మార్పులు.

మాజిల్లా కలెక్టరుగారు, రాయదొరగారు మాకుసలు కలెక్టరుగా నియమింపబడిరిని విని సంతసించితిమి. అయ్యును, వారిప్పుడు కొలదిమాసములు నెలపుపుచ్చుకొని నందున వారి స్థానే సాటరు దొరగారు నియమింపబడిరి. వారింకను చార్జి పుచ్చుకొనలేదు. సబుమేజిస్ట్రేటుగారు కూడ మార్పుబడిరి. క్రొత్తవారువచ్చి ప్రవేశించిరి. మనసబుకొర్టువాజరు గారు బదిలీజయి తెనాలిమార్పుబడిరి. తెనాలినుండి వారిస్థానమునకు రాబోవుచున్నారు. లోకలోభండు అసిస్టాంటు ఇంజనీయరుగు సుందరరామయ్యగారుకూడ బదిలీచేయబడిరి. వారిఉద్యోగము నలంకరించుటకు సంజీవరావుగారు రాబోవునెల రి వతేదీనచ్చి చార్జి పుచ్చుకొందురని వినుచున్నాము.

రెయిలు మార్గము.

ఈనెల 10 వ తేదీ ఉత్తరముపోవు మెయలుబండి వచ్చుపూర్వము యథాప్రకారము సిగ్గులు ఇయ్యబడి యుండె ను. రెయిలుద్యోగులందరు వారివారిపనులు సిద్ధపర్చుకొను చుండిరి. అయిన టిక్కెట్లు మాత్రము ఎట్టకేలకయ్యబడకుం డెను. ప్రయాణికులు మనంబులం దొటిలుచుండిరి. టిక్కెట్టి య్యబడుద్వారము ఎంతకు తెరవబడకుండెను. కడపటిగంటకూడ కొట్టబడెను. చివరకు బండికూడ వచ్చివేసెను. మరియు బండి వెల్లిపోయెను. ప్రయాణికుల! వారుపాపము ఒక్కరయినను టిక్కెట్లు ఇయ్యబడనందున కోపోద్రేకులయి, మాషించుచు వారివారిండ్లకు బోయిరి.

శ్రీలకు పరిశ్రామిక విద్యుల నేర్పుట:—కడచినవారము పరిశ్రామిక విద్యాసభలసంబంధమునందు మొన్న టిమంగళవార మునాడు పరిశ్రమాధికారి కార్యాలయమునద్ద శ్రీల సభయొకటి యె. షర్మచోరసానిగారు, ఫార్ జినుదొరసానిగారు, గారు, చెంగల్ పట్టునందలి కాసీనుదొరసాని గారు

ఆంధ్రవత్తిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ ఆశ్వయుజ శు 3 లు
మంగళవారము.

బ్రహ్మచర్యము—విద్య.

తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారి కొక నూతన శాసనము నుపక్రమించి యితల కొంతచర్చను పుకొల్పినయొక్క ముఖ్యవిషయమును సంపూర్ణ విమర్శకు గొనివచ్చినారు. 'విద్యలేనివాడు వింత పశువు' అని మనయాధునిక కవిశ్రేష్ఠుడు నుడివిన నాక్యాంధమును కొద్దిసేపు గొప్పగనో మనస్వ నామమును ధరించిన సర్వజాతులవారను గ్రహించి ప్రాచీనకాలమునుండియు మానవుని జీవితము నందలి పూర్వభాగములోని విశేషకాలమును జ్ఞానవిజ్ఞానముల సాపాదనకయి వినియోగపరచికొనుటకు తగిన సమపాయముల నేర్పఱచికొని వచ్చుచున్నారు. బాల్యకామారముల మనుష్యుడు ప్రకృతిచేతనే లోకయాత్రానిర్వహణమున కసమర్థుడగుటచేత యావనము వచ్చువరకు నతడు ఇతరచింతలులేక విద్య గడింపవలయుననియు, తదర్థమయి బ్రహ్మచర్య మవసరమనియు లోకములోని నాగరకదేశములన్నియు నంగీకరించి చాలవరకు నదేరిని ప్రవర్తించుచున్నవి. మనమును బూర్వము నాగరకులమయియున్నప్పుడు అట్లులేయుంటిమనుటకు నిక్కడు నిశ్చయములే మనసంఘమునందు నామమాత్రావశిష్టములయి పడియుండు నాశ్రమములే సాక్షులు. మనయాశ్రమములలో బ్రహ్మచర్యము మొదటియాశ్రమము. ఆయాశ్రమమున నధిపతియు పదునాడేండ్లుండవలెనట. అక్కాలమున నాడంబో పేతములును అనవసర సుఖపాదకములును నగు నభ్యుసములమాని డైక్ష వృత్తిచే మితాహమును గడించుకొనితిరికైన శయ్యను పవరించి గురు శుశ్రూషచేయవలయునట. పిదప గృహశాశ్రమమును దలపెట్టవలెనట. ఇట్టి బ్రహ్మచర్యాశ్రమ మహత్వమును దలచుకొని మన పూర్వులవైభవములను, పటుత్వమును, బాధ్యమును, స్మరించుకొని స్మరించుకొని మనయ చాకేకాదృశ ప్రాచీన చక్రమును కొని యాడి కొనియాడి యచ్చొంగి తేబ్బిబ్బులగు భౌత్యనరులేకదా కేడినము తమపుత్రీపుత్రులకు నుదరబల బాహుబలములు పొడస్తూపైన జూపక ముందు శాస్త్రముల పేరిట గృహశాశ్రమము గొప్పెట్టి ప్రథమాశ్రమ భిక్షులజేసి విద్యాభ్యాస విచ్చిన్నము గావించి దేశము సంధికారబాధురము చేయుచున్నాడు. ఇట్టి దురవస్థనుబాసి మరల మనము నాగరకులము గావలయునని యాసగొందుమేని పూర్వకాలమున దేశకాలపరస్థితులకు ననుకూలముగ మనయులు మనమునులు మనగురువులు నాపించిన ఆశ్రమప్రతిష్ఠాపనల యంతరార్థమును గ్రహించి ప్రస్తుతకాలదేశ పరిస్థితులకనుసార ప్రతిష్ఠాపనలను సంస్కరించి యుపసాగములకంటె వేరుచూడవలె.

గాక మించిపోయియున్నది. విద్యాపద్ధతులును దినదిన ప్రవర్ధమానములై లలితములై సరళములై యుండుటచేత నెంతటి మహాసముద్రము వైనను దన్నిరతుడగు మేధావాడు జీవన్ముఖులై గ్రుక్కగొన గలుగుచున్నాడు. దీక్షచోశ్రమ మాత్రమెల్ల రకును నావశ్యకమయియున్నది. ఇట్టిసమయమున శక్తి విహీనము విమవరాని నష్టముల నందుచుండు మనమాతృభూమియందు బ్రహ్మచర్యాశ్రమమును బునరుద్ధరించు ప్రయత్నములు పొడనూపుట మిక్కిలి సంతోషకరము, శ్రేయోదాయకము. ఈపరిశ్రమయందు మున్నున్న భారతధర్మ సంరక్షకులని విభ్యాతిగాంచియుండు తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుట శుభసూచకము. ఆ సంస్థానము నందలి విద్యాలయములలోనికి వివాహితులగు విద్యార్థులను చేర్చుకొనట కూడదని నిషేధింపచున్నాడు. కొలదికాలములోనికి గృహస్థుని ద్యాధులదండును లేకుండ కేయననటయు బ్రహ్మచర్య వ్రతమును నిలువజేయునటయు నిజమేకాని ప్రస్తుతిముచూత్ర మిశాసనమును గట్టిగా ప్రచారములోనికి తెచ్చినయెడల ననేకులకు విశేషపలముకలుగుననియు ససంభ్యకులగు విద్యార్థులు విద్యావీహితులగుదురనియు నోపుకొని తీరవలసియున్నది. కావున నీశాసన మొదగ్గముగా నిడి కొని యిది యిప్పటినుండి యిన్ని సవత్సరములలో ప్రచారమునకు రావలెనని నిర్ణయించినయెడల సంస్కారమునకు సరియైన మార్గ మేర్పడునని నమ్ముచున్నాము. నేటినుండి రాజోపు వివాహితులగు విద్యార్థులవిషయమున కొన్ని నిర్బంధములతో బ్రారంభించి క్రమక్రమముగా నానిర్బంధములను హెచ్చుచేయుచు తుదకాదగ్గమును చేరుకొన్నాయముగా ముగించి మూలభిప్రాయము. ఏసంస్కార వైనను నవ్వరో యొక్కరకో కొందరకై న్నట్లుము గనో న్నకముగనో నష్టముగల్గింపక సిద్ధించునది కాదు. కావున కష్టములును నష్టములును గలవని సంస్కారమును త్యజించుట మేరకుము గాదు. సంగతి సందర్భముల నాచించి సాధ్యమయి నంతవరకు మిక్కిలి తక్కువ కష్టనష్టములుగల పద్ధతిని తిరువాన్కూరు మహారాజగారును ప్రభుత్వమువారును నాలోచితురనియు వారి మార్గ మాన బితిషు మండలములలోని మనకును నకుచుటకు నీలుకలుగ గలదనియు విశ్వసించుచున్నాము.

యద్ధపుమధ్య రంగమునుండి విశేషవార్త లేవియులేవు. మహాసంగమము దట్టముగా జరుగుచున్నది. జర్మనీవారు ప్రేబజికాకెన తావులందెల్లమిత్రమండలి బలములు వారిని నెనుకకుక్రొసి వేయుచున్నాడు. సెయింటుక్రొటనునకు పశ్చిమోత్తరముగానుండు పెలోనువద్ద తుములసొకుల సమరముగుచున్నది. ఈపెలోను నీలునదికి మిక్కిలి సమీపముకాదు. కావుననాప్రక్కన యద్ధము దూరదూరముగు చున్నట్లుగొనప వలసియున్నది. తక్కుంగల ప్రదేశములలో నిరువాగుల వారిని జృంభణము సమానమై కాన్పించుచున్నది. ఈసమయమున బెర్లిన్ జరుగునో శాంతివైవేది యుండుముఖ్యరంగమున నీ పగిదివిశువ చుండ యద్ధమునకు గడంగినరాతరభాగములయందుగూడ స్పష్ట జూచుటసహజము. కరమగు పక్షమునకు విశేషకపర్యాయము బలబలవత్తరపక్షపు దృష్టి మెనలాభము కలుగునే రాటమునకు దిగుటయు బలవిహీనపక్ష మునకే

మొత్తముమీదగప్పదాయకము. జర్మనుయద్ధపుపడవయొకటి తూర్పు ఆఫ్రికాలో జాబిగారు కిడనుక యాంగ్లయద్ధ పడవను ముంచినది. మరియొక జర్మనునావ ఆంగ్లయద్ధ పడవనికొక దానిని జెనక పోయి తానే మునిగియూరకున్నది. జర్మను పడవలు రెండు మందు సామగ్రికొని పోవునవి యాంగ్లనావికులచేతికి దొరికినవి. దక్షిణ ఆమెరికాలో గట్టునకు దూరమున కాగ్నేనియా యను నాంగ్లయద్ధపుపడవ జర్మను సాయధనావను ముంచివైచినది. ఆంగ్లాధికారుల దృష్టియంతయు మధ్యరంగమునకు దగిన సర్వసన్నాహములు చేయుటయందు కేంద్రీకృతమును యున్నందున నీమాత్రపు చిల్లరగింతుల కవకాశము కలిగియున్నది. ఈచిల్లరగింతులైనను శత్రుపక్షమువారికి చెల్లవనుట కొలదికాలములోనే వ్యక్తముకాగలదు. ఆంగ్లవిజయము కోరుచు పోంగ్లవిజయమే యెదురు చూచువారెవరును శత్రువుల చిల్లరగింతులకు నిరుత్సాహమంద పనిలేదు. మరియొకరంగమున మాంటిసిగ్రోవారు సారజివోను దరియుచున్నారని వార్త వచ్చియున్నది.

మన రాజధానిలో పారిశుద్ధ్య ప్రచారమునకై ఈ సవత్సరమున నుపయోగించుట కయి యేర్పడిన 25 లక్షలలో 15 లక్ష లిదివరకే పంచిపెట్టబడినది. ఇప్పుడు రు 7,48,650 లు పంచి పెట్టబడుచున్నవి. హుస్సేట, తిరుపతి, కడప, శ్రీకాకుళము, పల్నాకిమిడి, కాకినాడ, గుంటూరు, బెజవాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, నంద్యాల, నెల్లూరు, భీమునిపట్నము, విజయనగరములకు వరుసగా రు 6000, 4000, 13,360, 7850, 2700, 44655, 7683, 9150, 22000, 8580, 33810, 2580, 4550, 5000 లు ఇచ్చియున్నాడు. శాస్త్రము ముగిసినవారికి ముఖ్యవినిపాలిటీలకు రు 1,71,518 లు చెదాచున్నది. ఈద్రవ్యమును పంచిపెట్టుచు నిదివరకు ముంపుపడి యడిగిన మ్యునిసిపాలిటీలకు నుదారముగా నిచ్చుటవలన గలిగిన హెచ్చుతక్కువల సర్దుబాటుచేయు సపేక్షతో తాము ప్రవర్తించినామని ప్రభుత్వమువారు వ్రాయుచున్నారు. ఏ ఏ మ్యునిసిపాలిటీలవారు ఇది వరకిచ్చిన గ్రాంటులనే కర్చు పెట్టకూడ నుంచుకొనినారో వారికి గ్రాంటు లిప్పుడు తగ్గించబడి యున్నవట! అడుగుటకు చేతగాక తమయవసరములనే యెరుంగలేని మ్యునిసిపాలిటీల విషయములో శ్యాచిటరి కమిషనరుగారు శ్రద్ధతీసికొని సహాయము చేయవలసినదనియు తగిన విజ్ఞాపన ఆకటిగా వచ్చినప్పుడు తాము ఆమునిసిపాలిటీలకు సహాయము చేయుమననియు గూడ ప్రభుత్వమువారు తెలిపి యున్నారు ఇచ్చిన గ్రాంటులు కర్చుపెట్టుకొనలేని మ్యునిసిపాలిటీలును తమయవసరములను తామెరుంగలేని మ్యునిసిపాలిటీలును నాంద్రదేశమున ననేకములు కలవనటకు రు 7,48,650 లలో నాంద్రదేశపు మ్యునిసిపాలిటీలకు రు 1,71,518 లు వచ్చుటయే నిదర్శనము. ఇప్పుడైతేనను మన మ్యునిసిపాలిటీలు మేల్కొనుట మంచిది.

పల్నాకిమిడి పురపాలకసంఘమువారి రిపోర్టు పయి ప్రభుత్వమువారు చేసిన విమర్శలో కొత్తగా కట్టవలసియుండిన 12 పడకలవాల్లనకయి శ్యాచిటరి బోర్డువారి యుత్తరువు శాసనానుసార మనవసరమనియు దానికై పురపాలకులు వేచియుండ ననసరముండినదిగాదనియు వ్రాయుచున్నారు. తాము స్వతంత్రించి చేయదగిన విషయములలో గూడ మరియొకరి చిరునగవునకై వేచియుండు దురభ్యాసము మనవారిలో కొందరకు పట్టుపడియుండుటకు సరియైన ఖండన ప్రభుత్వమువారు చేసినందులకు సంతసింపవలసియున్నది.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు-ఫ్రాన్సులు.

దేశీయ వీరులు

వైకృత్యోద్ధృతిలో నిరీక్షణచరించినవారు
 లండను సెప్టెంబరు 20:—ఈదిగవ మరణము వీరాత్రి తెలియజేసినది. యుద్ధములో హతమైనవారు—రాయలుపు సలీరులలో కెప్టను. ఏ. యం. బింగు స్కాట్లండ్లలో మేజరు కార్నెంటు గార్నీరు. నెకండులెప్టనెంటు కార్నెంటు ధారుసువింటు. వెల్లు రిజమెంటులో లెఫ్టినెంటు జి. ఫిటిసా ట్రిక్. వాల్టంప్టను రిజమెంటులో కెప్టను ఆరిగార్డును. స్కాట్లండ్లలో లెప్టనెంటు. హెచ్. ఆర్. జోన్సు. వెల్లు రిజమెంటులో మేజరు. జే. కె. రిచి. వాల్టంప్టను సర్జియన్ లో కెప్టను. జే. హెచ్. మాథ్యూ. రాయల్ ఆర్టిలరీలో నెకండు లెప్టనెంటు. యెస్. యెస్. ఓవెసు. బ్లాకువాచిలో నెకండు లెప్టనెంటు జి. పోల్సును. రాయల్ ఆర్టిలరీలో లెప్టనెంటు. ఆర్. యెస్. సిస్సును. గ్లోసెస్టరువయరు రిజమెంటులో లెప్టనెంటు స్వాన్విక్. రాయలు యింజనీర్స్ లో కెప్టను. టి. రైటు. సౌతుమేన్ బార్డరర్స్ లో లెప్టనెంటు. యం. యాటసును. వాల్టంప్టను ఫర్లీర్స్ లో కెప్టను. హెచ్. టూషిన్ రాయలు ఫీల్డు ఆర్టిలరీలో మేజరు. హెచ్. టూ వింటర్న్ గాయములు తగిలినవారు.
 రాయల్ ఆర్టిలరీలో మేజరు డేవెను-రోయల్ స్కాట్లండ్లలో మేజరు యెస్ డెన్సును. రాయల్ ఆర్టిలరీలో మేజరు డబ్ల్యూ మేడెన్సు. లింకను వయరు రిజమెంటులో లెప్టనెంటు కర్నెంటు డబ్ల్యూ. ఇ. స్మిత్ లెఫ్టనెంటు ఓమకామరెను. వైలాండ్లలో మేజరు ఏ. హెచ్. మిట్టెండు, మేజరు. ఏ. డి. నికల్సును.

కార్మినియా సాహసము

లండను సెప్టెంబరు 21:—(ఉదయము 5-15) కార్మినియా యాస్టీయరు కూనార్డు కంపెనీలోని కేపు ట్రాఫర్లను 10 వేల టన్నుల క్రొత్త స్టీలును కార్మినియా ముంచివేసినదని బోనసైన్సునండి రూటరు విశేషమును సుడువుచున్నాడు.

రెడ్మండుగారి యుపన్యాసము.

అయిర్లండు దేశీయులకు బలమును ప్రార్థనము.

లండను సెప్టెంబరు 21:—ఉదయము 9-30. నీతిని మంచి నియమములను పంపింపుటకు యుద్ధము ప్రారంభింపబడినది. ముఖ్యముగా దినాదిగ మహాశూరు లనిపేరు గాంచిన అయిర్లండు ప్రజ లిట్టిలేరుణమున తమపరాక్రమము నాజరంగమున ప్రకటించుటకు వెనుకబడినయెడల వారు శాశ్వతముగా నపకీర్తిపాలగుదురని వాలంటీరులను పరిక్షించునపుడు రెడ్మండుగారు ప్రోత్సాహకరముగా ప్రసంగము గావించిరి.

సబుమెరీను నష్టముగుట.

తెలియ నీలులేని ఆత్మకృత్యపుద్రవము.

లండను-సెప్టెంబరు 21:—(ఉదయము 5-15) ఏయిబు ఓడ ఆకస్మికముగా మునిగిపోయినది. అందునకు గల కారణ మెన్నటికిని తెలియ నవకాశములేదు. సమీపమున క్రమపు లెడరును లేదు.

రేరు అడ్డీరలు పోయి.

తగినవానికి తగిన గౌరవము.

లండను సెప్టెంబరు 21:—(ఉదయము 2-20) మెల్బోరన్-రేరుఅడ్డీరలు సర్. బార్డి పోగారికి వైసు అడ్డీరలు అధికార మియ్యబడినది.

జర్మనుల దారుణములు.

రెయిన్సు పొదిగిగుడి పొందెను.

పరాసువా పర్యాయము.

లండను సెప్టెంబరు 21:—(ఉదయము 2-20) అసమాన మగు శిల్పచతురముగల రెయిన్సు పొదరుగుడిని జర్మనులు నాశనముచేయుట కేవల మన్యాయమని పరాసులు మహారాష్ట్రములవారి కరిగించిరి.

బ్రిటీషు యుద్ధనాన.

జర్మనుయుద్ధనానమును.

లండను సెప్టెంబరు 20:—వాల్టాఫకటన్ సంఘము వారు ఈక్రింది విషయమును తెలిపిరి:—బ్రిటీషు క్రూడరు “కార్మెనియా” అను దానిని కేప్ ట్రాఫోగర్ లేక బర్నిను అను జర్మను క్రూడరుకు అమెరికా కుడిన తీరమున యుద్ధము జరిగినది. 1 గంట 45 నిమిషములు యుద్ధము జరిగిన తరువాత జర్మనునావ మునిగి పోయినది. చావగా మిగిలిన జర్మను నావికులను బొగ్గుస్టీమురు ఒకటి గ్రహించినది. కార్మెనియాని స్టీమురులో 9 మంది చనిపోయిరి. 26 గురికాయములు తగిలినవి. ఆఫీర్లలో 2 కర్పరీకూడ దెబ్బలు తగులలేదు.

చర్చిలుగారు.

చర్చిలుగారు కార్మెనియాను కెప్టనుకు “సెనాన్ బలే వాగాచేసినావు” అని టెలిగ్రామును ఇచ్చిరి.

అతి దారుణకృత్యము.

లండను సెప్టెంబరు 21:—ఉదయము 5-15 (ఫ్రాన్సు) దేశమునకు వెలుమిల్లరు అల్పదేవాలయము వంటిదగు రెయిన్సు కేఫీడ్రలను జర్మనులు నాశనముచేయుట లోనేయను తగులబెట్టుట మొదలగునన్ని దారుణకృత్యములకును పరమాపధిగా నున్నది. ఇప్పుడు దేవాలయములలో నాశనమై మొండి గోడలుమాత్రమున్నవి. మరలమహామండలము, శిల్పమునందును గూడ నాదేవాలయనాశన మతిహరణ కృత్యముగా నూహింపబడుచున్నది. మధ్యయుగమందలి శిల్పకళలమున కాదేవాలయము దృష్టాంతముగనందెను. ఆదేవాలయములో నపురూపపు వస్తువులను, ధనరాసులునుగూడనందెను. అందున్న ముఖ్య వస్తువులలో దామసు ఏ. బెక్టర్టుగారి చాజుబిల్ చొక్కాయ యొక్కటగూడ నున్నది. క్రీస్తుమతమున ప్రభుభావన సుయన్ముందు గొప్పవారు లోడుగుకొను వెబ్బుకోటువంటి చొక్కాకు చాజుబిలు అనిపేరు.)

సాహసముగల నైమానికుడు

మాడుకోజులలో రెండు విమానములను నశింపజేయుట.

లండను సెప్టెంబరు 20:—యం. వేడర్స్సును వైమానికుడొనర్చిన యుద్ధకృత్యములలో ఒక ప్రమామనై నికుడిటలును తీరమువ్రాసెను. పరాక్రమముగల వైమానికునిమానము విదాఫీరంగులకు కార్మినిగాని పరిజయగలేదు. వేడర్స్సుదానిని చూచి తక్షణమే తన విమానముతో 5 వేల అడుగులయెత్తున కగిరిపోయి జర్మను విమానమును విరుగగొట్టెను. విరుగగొట్టబడిన జర్మను విమానములు దీనితో 21 యాగును. వేడర్స్సు 8 దినములలో 2 విమానములను విరుగగొట్టెను. ఇది రెండవది.

ఎయిర్ యుద్ధము.

లండను సెప్టెంబరు 21:—ఎయిర్ యుద్ధమునుగూర్చి బ్రిటీషు గుర్తుపు సేనలోని ఆఫీసరుఒకడు ఈక్రిందివిషయములను తెలిపినాడు:—మాన్సు యుద్ధములో జర్మనీవారు ముఖ్యముగా ఇంగ్లీషుకు క్రూరుమీద పడిరి. ఇంగ్లీషు గట్టకనైకులు 9 మార్లు జర్మనీవారిపై పడిరి. తిరిగి 9 మార్లు జర్మనీవారు తమమీదపడగా వెనుకకు తరిమివేసిరి. ఈయుద్ధములో జర్మనీవారికి చాలవత్సము కలిగినది. జర్మను వైకిలు ఇప్పటి వరకును దగ్గరదగ్గరనే నిలుచుచున్నారు.

పెరోనేయుద్ధము.

లండను సెప్టెంబరు 21:—ఎమియన్సుపట్టణమునండి డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు ఈక్రింది తంతివాస్తవచ్చినది:—పెరోనేకు తూర్పుగా జర్మనీ ప్రాంతములకు మోరయుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మనీసేనలను ఇంకొకవైపునకు తిరుమలెనని ఫ్రెంచిసేనలు ప్రయత్నించుచుండవచ్చును.

ఫ్రాన్సు-జర్మనులయుద్ధము.

లండను సెప్టెంబరు 21:—ఈక్రిందివార్త నిన్న రాత్రి 11 గంటలవేళ స్యాంబునగరములో ప్రకటించబడినది:—ఎయినే పట్టణమునకు ఉత్తరమునను, సోయిసన్సు పట్టణమునకు క్రిందుగాను, నున్న ఫ్రెంచిసేనలు, తమకంటె ఎన్నో రెట్లు హెచ్చుగాను జర్మనుసేనల ధాటికి ఓర్వవాలక కొంత వెనుకకువెళ్లినవి. కాని వెంటనేతిరిగి పూర్వస్థానములను

ఆక్రమించుకొనిరి. ఫ్రెంచిసేనలు ఆయిస్ నది కుడివైపుగా ముందుకు వెళ్లుచున్నవి. రీమ్సు పట్టణమునకు ఉత్తరమున తమ విదాన పడిన జర్మనుసేనల ఫ్రెంచిసేనలు వెనుకకు తరిమివ. ఆగ్నోనీలో ఫ్రెంచిసేనలు జర్మనుసేనలతో పోరాడి, ముందు ముందుకు వెళ్లుచున్నవి.

మొన్న కురిసినవానలవలన నేల బాగుచున్నది. సేనలు ముందుకు వెళ్లుట కష్టముగనున్నది.

జర్మనీ

మరిమొకజర్మను ఒక స్త్రీచ్చాచిహారము.

లండను సెప్టెంబరు 20:—రాత్రి (రాత్రి 10-15) బాంబేవారులో లంగరు వేసికొని ఇంగ్లీషువారి వెన్నెను వెలుక్రూజరు మరలను బాగుచేసికొను యందుకొయింగ్సు బర్గును జర్మనువోడవెగ్గుసును పూర్తిగాధిల మొనర్చినది. వెగ్గుసుమీద నున్న వారిలో 25 గురు చచ్చిరి. 80 మందిక గాయములు తగిలినవి. (జర్మనుఒడయగు కొయింగ్సుబర్గు 1907 లో కట్టబడినది. గంటకు సుమారు 23 మైళ్లు నడుచును. ఇంగ్లీషు వోడయగు వెగ్గుసు 8 వ తరగతి ప్రాయజను 1899 లో తయారైనది. మొలకు 20 మైళ్లు నడుచును.

దరిమిల్లా సమాచారము.

లండను-సెప్టెంబరు 20:—(10-55) రాత్రి యుద్ధము ఆరంభమైనది మొదలు వెగ్గుసుఒక బాంబేవారుగద్దనుండి చాల నష్టముగకడయ పుచ్చేయుచున్నది. దారుయిసీ-సలూనును జర్మనువారి వల్లబాగును నాశనముచేసినది. ఆయోడ తన బాయిలర్లను బాగుచేసికొను చుండగా కొయింగ్సుబర్గు వచ్చి వైసబడినది. కొయింగ్సుబర్గులో క్రొత్తపద్ధతిగొప్ప ఫిరంగులుకూడ నుండెను కొయింగ్సుబర్గున కేమిపట్టు కలిసి నవో యింకను వెలియును. ఆయోడ దక్షిణమునకు పోవుచుండగ కడసారి చూడబడినది.

బ్రిటీషు గన్ బోటును ముంచు ప్రయత్నము.

లండను సెప్టెంబరు 20:—“డావర్సు” అను బ్రిటీషు గన్ బోటును (అనగా ఫిరంగులుండునావ) జర్మనుస్టీమురు ఒకటి ముంచవలెనని ప్రయత్నించినది. కాని ప్రయత్నములు సాగలేదు. ఇంతేకాదు, ఈజర్మనుస్టీమురును బ్రిటీషువారు పట్టుకొనిరి. ఇది వీరచేతిలో చిక్కియుండగా, ఇంకొకజర్మను స్టీమురువచ్చి “డావర్సు” లో కొట్టినప్పుడు కొద్దిగా దెబ్బలుతగిలినవి. డావర్సుకు కొట్టుకున్న స్టీమురు బ్రష్లలేనది. జర్మను స్టీమురులో కళాసులుగనున్న 4 గురు లెల్లవారును, 10 మందినల్లవారును చనిపోయినారు. 8 మంది లెల్లవారును, 14 మంది నల్లవారును అంతుచిక్కలేదు.
 ప్రేలుడు వస్తువులను పీకినవి వెళ్లుచున్న యింకొక జర్మనుస్టీమురుకూడ బ్రిటీషువారచే ధ్వంసము కావలసివచ్చినది.

ప్రస్తుత యుద్ధము.

జర్మనీవారి ఆధిపత్యము.

లాహోరు సెప్టెంబరు 21:—సివిల్ అండు మిలిటరీ కాలేజీ పత్రికయొక్క లండను విశేషమును ఈ టెలిగ్రామును బంపినాడు:—లండను సెప్టెంబరు 20:—లండను వైయ్యు పత్రికయొక్క న్యాయార్థుగలేఖకుడు వాషింగ్టనునుండి వచ్చి న్యాయార్థునగరమునందలి ఒకపత్రికలో ప్రచురింపబడిన ఈక్రింది టెలిగ్రామునపంపినాడు:—జర్మనీ ప్రస్తుతము ఎక్స్టాన్షెస్వే అడ్డావినకొనును. కానోఇంగ్లండు వైఖరివగాచి ఏమిచూడ్డాడలేకయూరప్టును, ఈయుద్ధము ఆఖరువరకు జరుగవలెను. ఏవోయొక వ్యూహము తేలవలెను. అని ఇంగ్లండుచెప్పచుండునంతవరకు జర్మనీ యుద్ధమునుఆపదు. యూరోపుఖండములోనున్న జర్మను సామ్రాజ్యమును చెక్కుచెదరకుండు యుంపుతమును, ముందైనను జర్మనీయట్లుపట్టునన్న దేశములు జర్మనీతో ఏవిధముగా బోక్సియకలగలేని కొనకుండు మరతు మీదను, జర్మనీ ప్రస్తుతయుద్ధమున రెండుపక్షములలో వెనకిని విజయము కలుగలేదని ఒప్పుకొని యుద్ధమును ఆపివేయుటకు జర్మనీయిష్టపడుచున్నది. అని ఒక గొప్పగాజెల్లొజ్ఞాడు చెప్పినాడట.

ఇంగ్లండువై నిందవే.

కొందరు ఇట్లు తిలచుటకు సిద్ధపడినది. ఇకనుయుద్ధముజరుగదేకారణము.
 జరచుచు

ఆగ్రహము కలిగినది. దోత్రాపట్టణమున స్త్రీలు ఆంగ్లేయ ఖయదీలకు సిగరెట్టులు, మిల్కేయలను ఇచ్చి సానుభూతిని కనుపరచుచున్నారు. ఇక్కడ సెక్కువనుండిని కాపలావేయించి కఠినపద్ధతులను అవలంబించుచురని చెప్పుచున్నారు.

జర్మనుచక్రవర్తి ఎన్నడును అబద్ధమాడడు

లండను సెప్టెంబరు 21:—జర్మనీచక్రవర్తి ఎన్నడును అబద్ధమాడదని జర్మను పత్రికలకు గొప్పవ్యక్తిత్వము కలదు. ఈ క్రిందివిషయములను అది తెల్పుచున్నది. మార్క్స్ యుద్ధమునందు జర్మనులు ఓడిపోయినాకానినాటినుండి ఖైదీగలునున్న జర్మను పత్రికలకు చెప్పగా, 'ఓ. మేము మీమాటలను నమ్ముము. కేయి జరుగారు ఎన్నడును అబద్ధమాడరు' అని వారు చెప్పిరి.

జర్మనుల దుండగములు

లండను సెప్టెంబరు 21:—హాలండు ముఖ్యపట్టణముగు అమ్స్టరు డామునుండి ఈ క్రింది తెలిగ్రాము వచ్చినది:— 'మేము పట్టణము నందలి క్రైస్తవ దేవాలయమును ఉంచుటకు పితౄనంతవరకు ధ్వంసము చేయకుండ నుంచవలసిందే. అని జర్మనీ దొరతనము వారు తమ పత్రికలకు ఉత్తరువులు పంపినారు. ఇది ఇట్లుండగా హాలండునుండి ఈ క్రింది తెలిగ్రాము వచ్చినది:— 'మేము దేవాలయముయొక్క కొన్ని గోడలు షట్టుకు నిలిచియున్నవి. తక్కినదంతా ధ్వంసముచేసినారు. దీనిల్లే హోటలు, మ్యూజియము, మొదలగువిషయముల ధ్వంసముచేసినారు. ఈ హారకృత్యము ఇట్టి ప్రజలకు కోపమును కలిగించినది.

మాబూజికోట్లు

లండను సెప్టెంబరు 21:—జర్మనీవారు ధ్వంసముచేయకుండ నుంచిన మాబూజికోట్లు, ఫ్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలకు లోబడినవి తెలియజేసినదిగాని, సత్యావస్థములింకను తెలియలేదు.

శాక్సను సేన.

లండను సెప్టెంబరు 20:—జర్మనీ సేనల మేధ్యభాగమున జెనరల్ వాన్ హోసెన్ గారి నాయకత్వమున క్రొదనున్న శాక్సను సేన, చిందరవందయై పోయినది. పైనికులను తిరిగిసమకూర్చి సేనను ఏర్పరచినారు. హోసెన్ గారు ఇదివరకు శాక్సనులో యుద్ధపు మంత్రిగానుండిన సేనానిపదవినుండి ఆయనను తిరిగి పూర్వపు ఉద్యోగమునకు పంపిరి.

శాక్సను గుఱ్ఱపు సేన.

లండను సెప్టెంబరు 20:—శాక్సనునుండి పంపిన శాక్సను గుఱ్ఱపు సేన, ఆస్ట్రియా రషియాలయుద్ధములో ఆస్ట్రియా పక్షమున పోరినది.

జర్మనీవారి ట్రిఫెల్సు స్త్రీమరు.

బొంబయి సెప్టెంబరు 21:—ఆంగ్లేయులకును జర్మనులకును యుద్ధము పొసగిన తరువాత పట్టుకొనబడిన జర్మనీవారి ట్రిఫెల్సు అను స్త్రీమరును కొలంబోనుండి బొంబయికి రప్పించిరి.

రుష్యా.

రుష్యావారి పతాకము.

లండను సెప్టెంబరు 19:—రష్యా గాడి:—క్రీస్తు చక్రవర్తిగారికిని ప్రజలకును గల గొప్ప యోధావ చిహ్నముగ నొక క్రొత్తపతాకము నుపయోగింప చక్రవర్తిగారు తీరుపు జేసిరి. ఈపతాకమునందు బాతీయచిహ్నములును చక్రవర్తిగారి చిహ్నములును జేర్చబడియున్నవి.

చర్చియా.

సర్దియా మాంట్సోని గ్రోసేనలు.

మాంట్సోని గ్రోసేనలు సెరా మారములో నున్నవి. బుగును నెయ్యినిది. గ్రోసేనలు సేనానిగనున్న గ్రామము

దక్షిణహిందూస్థానము.

యుద్ధ సహాయనిధి

తిరుపతిపాఠశాల

తిరుపతి సెప్టెంబరు 21:—చెన్నై పురి గవర్నరుగారి చేతులు, రాజ్యపరినిధి గారిచేతనే కేటకంబుడిన యుద్ధనిధులకు చందావసూలు చేయునిధిత్రము ఏర్పాటుల నాలోచించుటకై మునిసిపలు ఆఫీసులో తిరుపతిపాఠ శాలకనకచేసిరి. పురప్రముఖులు సభకువిచ్చేసిరి. సభలో 650 రూపాయలు చందా వేయబడినవి.

భరత సంఘము రాజభక్తి.

ఉదకమండలము సెప్టెంబరు 21:—పాండ్య జాతికి సంబంధించిన తుత్తుకుడిలోని భరత సంఘమునకు డాక్టర్ గా త్రెయిల్ లాజరును మోధావాళాగారి దివిలో గురువులుగ నున్నారు. వీరు శనివారము శివస్మారణార్థి దర్శించి సంభాషించుచు, భరత సంఘమువారి నిశ్చల రాజభక్తిని గురించి యభిప్రాయించి, యుద్ధసమయములో సర్వస్వమును ధారవోసి స్వయముగ వచ్చి సహాయము చేయుదురనియు, భారత సంఘమువారు వాలింటీరులుగ జేరువరనియు తెలియజేసిరి.

బొంబాయి

మెయిలు స్త్రీమరు.

బొంబయి సెప్టెంబరు 21:—సిమ్లా యను మెయిలు స్త్రీమరు శనివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు బొంబయి నుండి బయలుదేరి ఇంగ్లండు వెళ్లినది.

బొంబాయి యుద్ధనిధి.

బొంబయి సెప్టెంబరు 21:—ఇంతవరకు బొంబయి యుద్ధనిధికి 13 లక్షల 55 వేల రూపాయలును స్త్రీలు స్థాపించిన శాఖకు 95,600 వచ్చినది. బొంబయిలోని తెలిజియము రాయబారిగారికి నిధిని సాపించిరి. దీనికి 18029 రూపాయలు వసూలయినవి.

బొంబాయిలో గొప్ప వైద్యశాల.

బొంబయి సెప్టెంబరు 22:—బొంబయి దీనికి ఉత్తరమున నొక గొప్ప వైద్యశాలను ఏర్పాటుచేయు విషయమై యోచించుటకు బొంబయి కార్పొరేషను వారికి కమిటీని ఏర్పాటుచేసిరి. వీరికిపోర్టు ఈ సంకల్పమున కనుకూలముగ నున్నది. ఎడ్వర్డుచక్రవర్తిగారి స్మరణచిహ్నము నెలకొల్పుట కేర్పరుపబడిన సంఘమువారు 5లక్షలవిలువగల స్థలమునుపారే లులో వీనిక్రింద నిచ్చెదరు. ఇదిగాక, 7 లక్షలుకూడ కార్పొరేషనుకు పై సాగుమువాన చేయబడిన వైద్యశాల యేర్పాటుల విషయమై తయారు చేయబడిన ప్లానులు మున్నగువానిని దొరతనమువారును, సంఘమువారును ఒప్పుకొనిరి. దీనిలో 270 మంది రోగిలకువసతియిండును. ప్రారంభములో దీనికి 21 లక్షలును, పోషణమునకు 70 మొదలు 80 వేల రూపాయలవరకును ఖర్చు అగునని వదింపుచేయబడినది. దీనితో సంబంధించి ఉష్ణవాగ్ధుల వైద్యశాల నొకదానిని నెలకొల్పుటకు సంకల్పింపబడినది. దీనికి కమిటీవారిగొప్పగొని యావ్యాధులచే బాధపడు 50 మంది రోగులకు వేరుగ కొంతసలహా నిర్ణయించిరి. కార్పొరేషను వారు దీనిక్రింద 14 లక్షలు ఖర్చుపరుచుదురు. కాని దొరతనము వారు దీనికి గు ఖర్చులను భరించుటయేగాక వైద్యశాలభవనమును కట్టుటకూడ సహాయము చేయుదురు.

బొంబాయిలో నూతులను పూచ్చుట.

బొంబయి సెప్టెంబరు 21:—మన్యపు జ్వరమును రాకుండ జేయుటకై బొంబయి కార్పొరేషను వారు నగరమందలి బావులనున్నవీని పూడ్చివేయవలయునని యొక పద్ధతి నవలంబించిరి. ఇట్లుచేయుట తగదని ఆక్షేపించుచు 25 వేల మంది పౌరులు మహాజరు పెట్టిరి. ఈ విషయమును విచారించుటకు నేటిదినమున సభకూడి సుమారు గంట స్పరవరకు చర్చింపబడినది. ఈ విషయమును శ్రద్ధతో విచారించుచున్నామనియు ప్రజల మతాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగ చేయమనియు, సభలో తీర్మానింపబడినది. ప్రజలయెడ సానుభూతి కొండల మెంబరులకు మాత్రమే కాదనికొన్నిజహంగీరుగా రనిరి. మహాజరుపక్షమున మాట్లాడుచుండిన జహంగీరు పెటెటు గారు, దీనికాక్షేపించి తమయస్మృతమును తెలియజేయుచు నిట్లునుట అధిక ప్రసంగములో చేరినదని నుడివిరి. తుంటరితనమే మయిననుండియెడలనది పెటెటుగారియందే యున్నదనియు, వారి ఆయోగ్యుడైనది తగు నిరసనభావముతో జూచుటయే

యుక్తమనియు కాస్తీగారు ప్రత్యుత్తరమిడిరి. తీర్మానము పూర్తియగువరకు ఉభయులును మధ్యస్థభావముతో పోరాడిరి. ప్రస్తుతవిషయమును, పరిష్కారించుటకు కమిటీ నొకదాని నేర్పరుపవలయునని సవరణము నొక రుప పొందించిరి. కాని ఇది నిరాకరాప బడినది. అంతట, మహాజరునుతగు విధమున జూడలేని సాత్వికని రోధము వలంబింతుచేమోయని కొందరుసభ్యులు: నూచించిరి.

కలకత్తా

బారిసాలు కుట్రనరము.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:—రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు, కామెల్లుగారు ముగ్గురు రాజకీయ దోషస్థులను విచారించుచున్నారు. బారిసాలు కుట్రనరములో పరాభయనమదన సాహస భామికు అను నతనినినిన పట్టుకొని మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుటకు హాజరు చేసిరి. ఇతడు కుట్రచేసినందుకు చార్జి చేసిరి. అక్టోబరు 2వ తేది వరకు రిమాండులో నుంచబడినాడు. రెండవయెడల తారకేశ్వరు గుహ. బి. ఏ. రాజకీయ దోషస్థుడగు ప్రతుల చంద్రగంగులికి సహకారి. ఇతనిని జామీనుమీద విడుదలచేసి కేసు వాయిదావేసిరి. ఫరదపుర మునివాసియగు శ్రీశమవారు గోసుభామికు సహకారి. ఇతనిని మేజిస్ట్రేటుయొద్దకు హాజరు పెట్టి రిమాండులో నుంచిరి.

అర్రా హత్యకేసు

అర్రా సెప్టెంబరు 21:—ఈకేసులో అక్టోబరు 5 వ తేదీని తీర్పుచెప్పబడును.

టిబేటు వ్యవహారములు.

చీనా సేనలు.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:—టిబేటు పరిపాలకులగు దెలియలామాగారు, తూర్పుతైపునుండి టిబేటులో ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నించుచున్న చీనా సేనలను ఆట్రుటకు కొన్ని సేనలనుపంపిరి. టిబేటుసేనలు ప్రదముగా చీనా సేనలను టిబేటులో ప్రవేశించకుండచేసిరి. చీనా సేనలు టిబేటు ముఖ్య పట్టణముగు లాసాపట్టణమునకు 150 మైళ్ల దూరమునకు వచ్చినవని టిబేటువర్తకులు వేసినవదంతి అబద్ధము.

లక్నో.

కట్టుకట్టులు కొట్టుకొనిపోవుట

లక్నో సెప్టెంబరు 21:—వరదనిశేషముగ వచ్చుటచే ఆయోధ్య రోహిలఖండ్ ముఖమీద వాస్తవ్యుల, రాంపురము స్త్రీలనులయధ్యైలు కట్టుకట్టెగినవి. బండ్లుమార్పుటవలన రాకపోకలు జరుగుచున్నవి. కాని ముందు అనసరమయినయెడల శాందోసిమీదుగ బండ్లనడచును.

బర్రా

జర్మను స్త్రీమరు ఎమ్ డెడ్.

రంగూను సెప్టెంబరు 21:—జర్మను క్రూడరు ఎమ్ డెడ్ దెవ్రీఅనస్త్రీమరును బంగాళా ఖాతములోనాపి జర్మను ఉద్యోగులువైకి వెళ్లి సింగపురము, చీనా, పినాంగులనుండి రంగూనుకు టపాలను తెచ్చుచున్నట్లు తెలిసికొని పట్టుకొనుట కాలోచించిరి కాని, దెవ్రీకెవ్రీను టపాలను వదిలిపెట్టినయెడల భంగము కలుగదనియు, టపాలు అందిన యెడల రంగూనులో జనులకలజడిలేకుండ నుండుననియు చెప్పుకొనగా దీనితోలికి పోలేదు. నేడు టపాలు బటువాడా చేయబడినవి.

ఎమ్ డెన్.

రంగూను సెప్టెంబరు 21:—బంగాళా ఖాతములో విదారు బ్రిటీషునావలను ముంబై ఎమ్ డెన్ త్రును జర్మనునావ జావానుండి సందాదీపులకువచ్చి అక్కడనుకొని, సుమెత్రా, నికోబారు, అండమాను దీవులమీదుగా బంగాళా ఖాతము లోనికివచ్చిట్లు తెలియవచ్చు చున్నది.

సిమ్లా

రంగూనులోని దొరతనమువారి కళాశాల.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 21:—రంగూనులోని దొరతనము వారికళాశాలలో ఆంగ్లేయభాషలు, తత్వశాస్త్రమును, గణితమును బోధించు నిమిత్తము ముగ్గురుపండితుల నదనముగ నియమించుటకు హిందూదేశవ్యవహార కార్యదర్శిగారి గొప్పగొనిరి.

దొరతనమువారి ప్రకటన.

సింహ సెప్టెంబరు 21:—దొరతనమువారి కిట్లు ప్రకటించిరి. సాంకేతిక పదములతో బ్రేలింగములు బంధించినచో దానితో కూడ మామూలు పదములను ప్రసంగించినగాని, లండనులో వారా పరిశోధకులు వీనిని ఘోషించినది యిదివరలో తెలియజేయబడినది. కాని అందునంగలి యిదిగాదని తెలియజేయవచ్చునందున నిదివరలో ప్రకటించిన విషయము కద్దెచేయ బడినది.

నావలను ముందుట.

వైస్రాయిగారికి వచ్చినవార్తలు.

సింహ సెప్టెంబరు 21:—ఈ క్రింది బ్రేలింగములు ఇండియా సెక్రటరీగారు వైస్రాయిగారికి బంపిరి:—ఈ నెల 20 వ తారీఖు బాంబేవారునద్ద బ్రిటీషు స్ట్రీటు “సెగాస్” అనునది బాయిలర్లు, ఇంజనులు వాగుచేసికొనుచుండెను. ఇంతలో కానింగ్సుబర్డు అను జర్మనుస్ట్రీటురు “సెగాస్”మీద పడినది. జర్మనుస్ట్రీటురులో పెద్దభీకరు లుండుటవలన “సెగాస్” కు దారుణముగా డెబ్బలు తగిలి, గదలా, మెడలా తేకపోయినది దీనిలోనున్న నావికులు 25 మంది చనిపోయిరి. 80 మందికి గాయములు తగిలినవి. కానింగ్సుబర్డు దక్షిణముగా వెళ్లిపోయినది. 14 వ తారీఖున కాచేన్మీయన్ అను బ్రిటీషు నావ దక్షిణ ఆఫ్రికా తూర్పు దిక్కున బీచ్ జర్మను నావతో ఒకటిమిప్పావు గంటలు యుద్ధముచేసి ఆఖరుకు దానిని ముంచివేసినది.

ద్వారా, అను బ్రిటీషు నావ తనను ముంచవచ్చినజర్మను నావ యొక్క ఆటలు సాగనియ్యలేదు. ఇంకొక జర్మను నావవచ్చి ద్వారా దీక్షించుటకు ప్రయత్నించి దీనితో తగిలి పగిలి పోయినది. కంబరుల్యాండు అను బ్రిటీషు నావ ప్రేలుడు వస్తువులను తీసికొని వెళ్లుచున్న రెండు జర్మను నావలను పట్టుకొన్నది. (జర్మనీవారి కానింగ్సుబర్డు, “సెగాస్”నకన్న రెండు రెట్లు పెద్దది.

బీహారు రైల్వే నెట్టు గవర్నరుగారు.

సింహ సెప్టెంబరు 21:—బీహారు రైల్వే నెట్టు గవర్నరుగారు సీడు సింహువచ్చిరి.

స్థితిగతులలో మార్పు లేదు.

సింహ సెప్టెంబరు 21:—ఇండియా సెక్రటరీ గారు వైస్రాయిగారికి ఈ క్రింది తంతివార్తను పంపిరి. ప్రాన్సు దేశమునందలి క్లితిగతులలో మార్పులేవియు కన్పడలేదు. 19 వ తారీఖున బ్రిటీషు ఫ్రెంచి సేనల జర్మనీ సేనలపై బడగా జర్మనీవారి సేన తిరిగి బ్రిటీషు ఫ్రెంచి సేనలమీద పడినది. బ్రిటీషు ఫ్రెంచి సేనలు జర్మను సేనలను నులభముగా వెనుకకు కొట్టివేసినవి. జర్మను సేనలకు నష్టమైనారు. మబ్బుగాలి, వర్షములుగ నున్నది. అని వార్తాప్రకటన సంఘమువారు తెలిపినారు.

క్రి కేములగు కే. గోపాలరావుగారు.

అ. నారాయణ రావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—కడచిన పదిసంవత్సరముల నుండియు బొంబాయిలోని అమృతాంజనము కార్యాలయమున నుద్వేగియు, నామిస్రలును నగు కే. గోపాలరావుగారు బొంబాయిలో నిన్నటి రోజున రక్తచిరచనములచే మృతి నొందిరిని వినుటకంతయు చింతిలు చున్నాను. గోపాల రావుగారికి 28 సంవత్సరముల కంటే నెక్కువయ్యుండదు. అంత విద్యాభివృద్ధుడు గాడు. అయినను, నాతని మొగముకొన్నాది భావమునకు ప్రేమింపక మానదు. ఆతని తో నొక్కసారి సంభాషించువారతని స్నేహము నపేక్షింపక మానరు. రహస్యమి రెండు సంవత్సరములకిందట నా కీయపరిచయము లభించినది. మేమిరువురము చాలమైత్రితో మెలిగిలిమని చెప్పగలను. ఆయన స్వామి భక్తియు, మిత్రవాత్సల్యమును మర్యాదలక్షణములును, నిష్కాపట్య వృద్ధయమును, నుచార సంకల్పములును నేనెన్నటికి మఱవజాలను. గోపాలరావుగారికిని నాకును నభిప్రాయములందును, నభిలాషలయందును, నేవిధముగ సంబంధములేకపోయినను, ఆయనవాత్సల్యమే నన్నయన స్నేహము నభిలషింప జేసినది. ఈయనను జానుభాగ్యముక నాకులేక పోయినను, ఆయన చిరునవ్వుగల మోమును, ప్రకాశమాన మగు నేత్రములును, నిష్కపటపు జావులును, సుందరవిగ్రహమును మాత్రము నాదృష్టిచండి మఱవజాలవు. గోపాల రావుగారి మహత్కార్యముచేసినను చేయకున్నను, ఆయన నామము మాత్రము అమృతాంజన కార్యాలయముయొక్క అభివృద్ధితోడను, ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యాపనముతోడను, స్మరింపబడుచునే యుండును.

కావన
కటి
మగు
లోకమం
దొరతనము
కొనవలసి
తిరుగునే
అనేక
నలో
రము
గారు 11
ము, (

అక్కఱలేనది. అటు అధికార, స్వాతంత్ర్యములు పొచ్చి పుత్రప్రభువగు బారుగారికి ఇది ఇచ్చములేదు. వెంటనే నిధ్యము కావలయునని ప్రజలు యుక్తుచున్న ప్రయత్నము అణచివేయబడినది. మాడునెలలు జరిగినతరువాత పార్లమెంటు సభ మూసివేయబడినది. తిరిగి నిరంకుశప్రభుత్వము తియ్యలేనది. హెచ్. ఎన్. డ్రెయిల్స్ ఫర్ గారు “రషియా ఇంగ్లండుల స్నేహమువలనిఫలము” అను పుస్తకములో రషియానుగూర్చి ఇట్లు వ్రాసిరి:—మిలిటరీ ప్రభుత్వము ప్రజలను గజగజ నడకించు చున్నది. సోషలిస్టు నాయకులను రోజుకు ముగ్గురిని ఉరితీయుచున్నారు.

1907 సం॥ లో పార్లమెంటు తిరిగి సమావేశమైనది. రషియాలోని ప్రజాప్రతినిధులను “మామూలు” అందురు. ఈసభలో సోషలిస్టు సభ్యులు ఆసేతులండిరి. వీరి అధికారమునకు మేరలేకండెను. వారి యధికారము ధ్వంసముచేయుటకు మంత్రియగు ప్రోలిట్ గారు సోషలిస్టులమీద కుట్రనెరముమోపిరి. అన్ని పార్టీలవారును ఒకకమిటిగ ఏకమై ఈసేరమును విచారించి సోషలిస్టులు నిర్దోషులని తీర్పుజెప్పిరి. కమిటీవారు తీర్పుచేప్పక పూర్వమే, డూమా అపివేయబడినది. 85 మంది సోషలిస్టులను అరెస్టుచేసి, రహస్యముగ విచారించి 17 మందికి న్యాయసంవత్సరముల 5 సం॥ లో కఠినమైన విధించిరి. కఠినమైన పూర్తియైన తరువాత, నైరీయాలో ప్రవాస శిక్షను అనుభవించునట్లు ఉత్తర్వు చేసిరి. 10 మంది సోషలిస్టులు జన్మాంతము నైరీయాలో ప్రవాస శిక్షను అనుభవించునట్లు విధించిరి. నైరీయా రషియాలో ఉత్తరముగ ఉత్తర భ్రువప్రాంతమున నున్నది. ఇక్కడ చలి ఇంతింతని చెప్పలేముకాదు. మనదేశములో ఘోరముగ నేరములను చేసినవారిని అందమాను దీవులకు పంపులాగున, రషియాలో రోషులను నైరీయాకు పంపుచురు. 85 గురు సోషలిస్టులలో ఇద్దరు శ్రేణులో చనిపోయిరి. ఒకనికి పిచ్చియైతి పిచ్చివాండ్ర తరజాలయములో నున్నాడు. సెరేల్లేయను మహాక్తుక జయిలులో నుండగ క్షయవ్యాధి ప్రారంభమైనది. ఇతడిపైను “ఇంటికి మడిపి, కాటికి పీనుగ” కాకుండ నున్నాడు.

రెండవసారి డూమాను చడగొట్టినతరువాత, నిరంకుశ ప్రభుత్వమునకు భంగముకలుగకుండ జేయుటకును, ప్రజాస్వాతంత్ర్యోద్యమమును అణగద్రొక్కుటకును దొరతనమువారు అనేక క్రొత్తమార్పులనుజేసిరి. 1908 సం॥ లో డూమా మూడవసారి సమావేశమయ్యెను. దీనిలోని సభ్యులు గవర్నరు మెంటుకు ఎక్కువ యిబ్బందిని కలుగజేయువారుకారు.

రాజకీయ శైలిలబాధలు.

దొరతనమువారు రాజకీయ శైలిలను నెట్టుబాధలను గురించి గవర్నరు మెంటుకు అనుకూలముగ వ్రాయుచున్నాడు. “వెంటా” అనుప్రతీక ఈ క్రిందివిషయమును ప్రకటించినది:—“రాజకీయ శైలిలచే తైలుకట్టలమీద కూలివనిచేయించుదురు. రాజ్ డోల్ నో అనుగ్రామమునొద్ద పనిచేయుచున్న రాజకీయ శైలిలను గొడ్లను వాడినట్లు వాడుచున్నాడు. శైలిల తప్పేమియులేదు. నిరాధారులును, దుష్టులును, అగుశైలిలపై అధికారము చెలాయించ వలయునను వాంఛయే దీనికి కారణము. తొందరపడి జవాబు చెప్పినందుకు ఒకశైలిని, వారిపై అధికారిగనున్న లియోనో విట్టు అనునాయన చంపివేసినాడు.”

హింసించు లోని వారినుకడ అంత భూర్మము ఫిన్లాండు అంత నుభముగా పులో ఇంకొకటి లేదు. సర్వస్వాతంత్ర్యమును చుండెను. నానాటికి అభివృద్ధి నొందుచుండెను. ప్రజా నాగరకు లగుచుండిరి. ఫిన్లాండు సర్వస్వాతంత్ర్యమును ఆభవించుట నిరంకుశప్రభువు లగు రషియావారికి తలనొప్పిగ నుండెను. 1908 సం॥ లో ఫిన్లాండువారు చేయు కాసనములను, అమలులో నెట్టుట నెట్టుకుండుట, అను అధికారము తమకు కావలెనని రషియావారు కఠినముగా తినిపెట్టి నుండియు ఫిన్లాండు క్రంగిల్లుచునది. పరిపాలన కఠినమైనది. ఫిన్లాండు పార్లమెంటువారు ఇట్టిదాడులకృత్యములతోగవని రషియాను గవర్నరు మెంటుకు తెలిపిరి. నేను చేయుపనులు కూడదనుపాటి దా ఫిన్లాండు పార్లమెంటు అని, బారుగారు వెంటనే పార్లమెంటును పీకేవేసిరి.

ఇప్పుడు ఫిన్లాండును ఏలుచున్నది దేశప్రజలు కాదు. అధికారాలందరు రషియానులే. ఎదురు తిరిగిన స్వదేశి అధికారులను పనినుండి తొలగించి, క్రూరులగు రషియానులను ఆయా స్థానములలో నిలిపిరి. ఫిన్లాండువారి నాగరకము ధ్వంసమైనది. ధ్వంసము చేసినదెవరు? ఇంగ్లాండు స్నేహితు లగు రషియా వారు. ఈ రషియానులకు సాహాయ్యము చేయుటకే మన సేనలు యుద్ధభూమిపై నిలిచినవి. పోల్యాండు గతి ఫిన్లాండు కన్న తోచనియము. పోల్యాండులో స్వభావము ఉపయోగించరాదు. రషియానుల భావము వాడవలెను. పరిషియా దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించకుండుటకును, మరి ఏవిధముగ వాని కలిగించకుండుటకును, 1907 సం॥ లో ఇంగ్లాండు, రషియాదేశములు కాగితము వ్రాసి నొకరిని. పరిషియాను వ్యవహారములలో ఏదో ఒకసాకు చెప్పి జోక్యము కలుగజేసికొనకుండుటకేగాక, ఒకరికి తెలియకుండ నొకరు, పరిషియా స్వాతంత్ర్యము కాపాడుటకు ఏవిధముగ జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. అను మరతులను ఆకాగితములో వ్రాసికొనిరి.

కాని రుష్యా పరిషియాలో కొంచెము కొంచెముగ లోని కొక ప్రారంభించినది. సర్ ఎడ్వర్డుగారు మిన్నకుండిరి. సాపము! పరిషియావారు స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుకొనవలెనని నానా అనసలు పడిరి. ఈ ప్రయత్నములకుగాను చాలడబ్బును ఖర్చుజేటి బీదవారైరి.

డబ్బు సంబంధముగ చిక్కులనుండి పరిషియాను వైకిలాగుటకు, గొప్పతెలివితేటలు గల మార్గము అను ఆమెరిక దేశీయుని 1911 సం॥ లో నిలిపించిరి. ఈయన వినుగుదిరావ లేకుండ పనిచేసి పరిషియాను ముంచివారు. పరిషియాలోని బాగుపడుకొన వచ్చునది. లేదు. రషియా భవవాగ్దానములను మార్గముగాని పనినుండి తొలగి తనమును కోరెనది. పరిషియా విగృహముకలుగకుండ చూచెదమని చెప్పిన నెట్టువినవలసినదని రషియాను పార్లమెంటు

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GERMANY'S ACT OF VANDALISM: RHEIMS CATHEDRAL DESTROYED.

A GERMAN AND A BRITISH CRUISER SUNK.

PEACE PROPOSALS; GERMANY HOLDS ENGLAND RESPONSIBLE FOR CONTINUANCE OF WAR.

THE MONTENEGRIN ADVANCE: WITHIN SIGHT OF SARAJEVO.

(REUTER'S AGENCY.)

From the Centre of war we have fresh news except that the situation is unchanged and that Counter-attacks are being repulsed. The fight must be very thick and the hosts are very numerous. Giving ground and gaining ground appear in reports and no more. A terrible battle, we understand, is raging the east of Peronne certainly a long way off from the Aisne. When countries declare war on one another besides the arena of the actual fighting there are other places where a kind of guerilla warfare is waged just for the harassment of it. To the stronger the effects of such warfare are as straw, to the weaker very often most embarrassing. The Germans have sunk another British Cruiser on the eastern Coast of Africa. The instrument was a Cruiser just as adventurous as the "Emden". An attempt by a German steamer to sink a British Gunboat has ended in the German steamer's wreck. Off South American Coast the British Cruiser "Carmania" has sent a German Merchant Cruiser to the bottom of the sea. It is said that in aerial warfare Germany has so far lost 21 Aeroplanes. Turning in another direction we hear that the Montenegrins are within fifteen kilometres of Sarajevo.

GREAT BRITAIN.

British Light Cruiser Disabled.

Another German Ship at Large.

LONDON, September 20.—(10-15 P.M.)—The Press Bureau announces that the German Cruiser "Koenigsberg", attacked H. M. Light Cruiser "Pegasus," while the latter was anchored at Zanzibar, repairing its machinery completely disabling her. The "Pegasus," which was strangled, lost twenty-five killed and eighty wounded.

[The "Koenigsberg" is one of the German cruising ships displacement 3,350, completed in 1907 and carries 10 4-1 in. 82-1 in. 4 in. with 2 submerged torpedo tubes and having a speed of 23.5 knots.

[The "Pegasus" is a third class cruiser, displacement 1,355 tons, completed in 1899, carrying 8-4 in. guns and two torpedo tubes with a speed of 20 knots.]

Further Details.

LONDON, September 20.—(10-55 P.M.)—The Press Bureau states that since the outbreak of the war, the "Pegasus" has been working from Zanzibar and rendered very useful services, including the destruction of Dar-es-Salaam. As she was repairing the machinery and cleaning the boilers, she was taken at a disadvantage. Moreover she was somewhat outranged by the "Koenigsberg" which had 12 inch guns.

What was done to the "Koenigsberg" is not known. It was last seen steaming south.

A British Cruiser Sinks a German Cruiser.

First Lord's Congratulations.

LONDON, September 20.—(10-25 P. M.)—The Press Bureau states that the British Auxiliary Cruiser the "Carmania" engaged a German merchant cruiser "Cape Trafalgar" or "Berlin" on the South American coast. The German vessel capsized and sank after action lasting an hour and three-quarters. The Collier rescued the survivors. The "Carmania" had nine killed and twenty six wounded. The "Carmania's" opponent carried eight four inches and Pompons. No Officers were hit.

Mr. Churchill has telegraphed to the Captain of the "Carmania" "Well done. You fought fine action to successful finish".

Attempt to Sink a British Gunboat.

Assailant Wrecked.

LONDON, September 20.—

H. M. Cruiser "Cumberland" reports that a German Steamer unsuccessfully attempted to sink H. M. Gunboat "Dwarf" with an infernal machine. The steamer was captured. There was another steamer "Dwarf" which was captured. The assailant herself.

She lost

accident, the cause of which will probably never be known. There was no enemy in the neighbourhood.

The "Carmania's" Exploit.

LONDON, September 20.—(5-15 A. M.)—The "Carmania" is a Cunard Liner.

Reuter's correspondent at Buenos Aires says that the "Carmania" sank the "Cape Trafalgar" which is a new 19,000 ton liner.

Cables to the Viceroy.

The Recent Naval Actions.

SIMLA, September 21.—The following telegram from the Secretary of State to the Viceroy was despatched at 11 A. M. to-day:—

It is announced by the Admiralty that on 20th September while cleaning her boilers and repairing in Zanzibar H. M. Ship "Pegasus" was attacked by the "Koenigsburg" which owing to longer range guns completely disabled the "Pegasus" with loss estimated at twenty-five killed and eighty wounded. The "Koenigsburg" was last seen steaming in southerly direction.

On 14th September the British Auxiliary Cruiser S. S. "Carmania" sunk a German armed merchant Cruiser off the East Coast of South America after an action of one and three quarter hours.

His Majesty's Ship the "Dwarf" off Cameroons frustrated attempts to sink her by an infernal machine and also intentional collision by a German merchant's ship which was wrecked in the attempt. Two German launches carrying explosives were captured by His Majesty's ship "Cumberland".

"Koenigsburg" is nearly half as large again as "Pegasus" being three thousand and three hundred tons against the latter's two thousand and two hundred.]

Situation Unchanged.

Official News to the Viceroy.

SIMLA, September 21.—The following is the Secretary of State's telegram to the Viceroy, despatched at 7-35 last night:—The Press Bureau states that the situation in France is unchanged. The German counter-attacks on the 19th September were easily repulsed with loss. The weather is bad.

The Battle of Aisne.

German Attacks.

LONDON, September 21.—(3-30 A. M.)—A British Cavalry Officer, describing the battle of the Aisne, says that as at Verdun the British Cavalry devoted their chief efforts to the repulse of the Germans who repulsed nine times.

the German Flank.

—A message from Amiens to the effect of furious fighting to the east of the city, with a possible attempt to turn the flank.

Attitude-The Difficulty.

Refusing to Declare "A Draw".

September 21.—The London correspondent of the "Military Gazette" cables:—London "Times" New York correspondent Washington, to a New York paper,

stating on the highest diplomatic authority that Germany will gladly listen to any suggestion, but is prevented by the attitude of England. Germany will not stop the fight so long as England declares that this must be a war to a finish. Germany is now willing to call a draw on condition that Germany in Europe remains intact and is let alone by the other Powers around her in future.

Attempt to Blame England.

This is regarded as an attempt to throw the responsibility for the continuance of the war on England.

A Storm of Indignation.

A storm of indignation has been aroused in America by the publication of the text of the Belgian indictment of German methods of warfare.

Sympathy with British Prisoners.

As the women at Dolberitz had been showing sympathy with British prisoners giving them cigarettes and sweets, it is reported that the guarding of the camp will be made more rigorous.

Mr. Redmond's Recruiting Speech.

Strong Appeal to Irishmen.

LONDON, September 21.—(3-30 A. M.)—Reviewing Volunteers at Wicklow Mr. Redmond declared that the war had been undertaken in the defence of right principles and morality. Irishmen would be for ever disgraced if they shrank from proving that gallantry on the battlefield which had distinguished their race throughout history.

The Toll of War.

THE COUNTRY'S HEROES.

Further Casualties Among Officers.

LONDON, September 21.—The following casualties among the officers were announced to-night.

KILLED.—Captain A. M. Byng, Royal Fusiliers; Major Carpenter-Garnier and Second Lieutenant Compton Thornhill, Scots Guards; Lieutenant G. Fitzpatrick, Welsh Regiment; Captain R. Gordon, Northamptonshire Regiment; Lieutenant H. R. Jones, Scots Guards; Major J. Kerrich, Welsh Regiment; Captain J. H. Mathews, Northumberland Fusiliers; Second Lieutenant N. M. Owen, Royal Field Artillery; Second Lieutenant G. Polson, Black Watch; Lieutenant R. F. Simson, Royal Field Artillery; Lieutenant Swanwick, Gloucestershire Regiment; Captain T. Wright, Royal Engineers; Lieutenant M. Yeatman, South Wales Borders; Captain H. Toppin, Northumberland Fusiliers, and Major H. T. Wynter, Royal Field Artillery.

WOUNDED.—Major Deshon, Royal Field Artillery; Major F. Duncan, Royal Scots; Major W. Madocks, Royal Field Artillery; Lieut. Colonel W. E. Smith, Lincolnshire Regiment; Major A. H. Maitland and Major A. D. Nicholson, Queen's Own Cameron Highlanders.

FRANCE.

Germany's Acts of Vandalism.

Great Indignation in Italy.

LONDON, September 21.—(5-15 A. M.)—The ruin of Rheims Cathedral, the French Westminster Abbey, which only the walls are remaining, is considered the crowning act of vandalism worse even than the burning of Louvain. It has caused a consternation in the world of Art and Religion. The Cathedral was in itself a priceless relic of mediæval art and it contained exquisite treasures and relics, including a Chasuble of Thomas-a-Beckett.

TELEGRAMS.

[Chasuble is a short back and breast vestment of the celebrant at the Mass or Eucharist.]

LATER.

LONDON, September 21.—(1.45 P.M.) A message from Amsterdam says that the Germans issued orders to spare the Rheims Cathedral as much as possible. Nevertheless a Chalons message says that now only a few walls of the Cathedral are left standing and that the Hotel, De Ville Museum etc, were also destroyed. These acts of vandalism have caused great indignation in Italy.

The Maubeuge Forts.

Surrender Unconfirmed.

LONDON, September 20.—This afternoon's Paris Communique adds:—We are still without confirmation of the reported surrender of those Maubeuge forts which have not been destroyed.

News From the Battle Front.

Fierce Attacks and Counter-Attacks.

LONDON, September 21.—(2.20 A.M.)—The official announcement published in Paris at eleven o'clock yesterday evening says:—The French north of the Aisne and below Soissons gave some ground before a violent thrust by superior forces, but immediately reconquered their positions. The French continue to progress on the right bank of the R. Oise. The French troops have also repulsed all the vigorous attacks by the enemy north of Arras. The French attacks have made further progress in Argonne. The last rains have soaked the ground rendering movement very difficult.

Fighting in the Air.

REMARKABLE FEAT BY M. VERDINES.

21 German Aeroplanes Destroyed.

LONDON, September 21.—A French soldier, in a letter, relates a remarkable feat by M. Verdines, the aviator. He says that the French fired at a German aeroplane rose out success. Thereupon M. Verdines went in pursuit, to a height of six thousand feet and riddled the German. This makes the twenty-first German aeroplanes destroyed and the second bagged by M. Verdines in three days.

GERMANY.

Saxon Army Reorganised.

General Relieved of Command.

LONDON, September 20. General Von Hausen's Saxon army in the centre who were split up and reorganised. General Von Hausen, relieved as formerly Minister of War in Saxony, has been relieved of his command.

Saxon Cavalry in Galicia.

LONDON, September 20.—A division of Saxon Cavalry participated in the Austrian debacle.

Kaiser Never Lies

German Soldiers' Faith in Their Emperor.

LONDON, September 21.—(3.30 A.M.)—The simple faith of the German soldiers in Emperor William is related by a French journalist, who informed the prisoners of the German defeat at Marne. The prisoners stoutly refused to believe it declaring "The Kaiser never lies."

SERVIA.

The Servian And Montenegrin Advance.

Within 15 Kilometres of Sarajevo.

LONDON, September 21.—(1.45 P.M.)—An official telegram from Nish says that the Montenegrin Army is within fifteen kilometres of Sarajevo. Everywhere the Servians are making progress. They have routed a strong force of Austrians and Bosnians beyond Loznitza. Prince George of Serbia was severely wounded while leading his battalion.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

CALCUTTA.

Barisal Conspiracy Case.

CALCUTTA, September 21.—Mr. Camell, Second Presidency Magistrate, had before him three political offenders charged with various offences. Madan Mohun Bhowmick, last of the absconding accused in the Barisal conspiracy case, who was arrested yesterday, was produced before the Magistrate. The charge against him was of conspiracy, and he was remanded to Hajat till 2nd October. The next man was Tarakeswar Guha, B.A. He was

TELEGRAMS.

alleged to be an associate of Protul Chunder Ganguli, a proclaimed political offender. His case was adjourned, accused being released on bail. Shishir Kumar Ghosh of Faridpur, an associate of Bhowmick, was placed before the Magistrate and remanded to jail.

Tibetan Affairs.

CALCUTTA, September 21.—Reinforcements sent recently to his eastern frontier by the Dalai Lama are reported to have been successful for the time being in checking the Chinese advance into Tibet. There appears to be no truth in the rumours circulated by Tibet traders to the effect that a Chinese force had got within a hundred and fifty miles off Lhasa.

Long Chen Shotra who was recently at Simla is leaving Darjeeling for Chumba Valley.

BURMA.

The "Emden."

Where did it Come from?

RANGOON, September 21.—The German Cruiser "Emden" the details of whose operations in the Bay of Bengal have already been reported is supposed to have come through the straits of Sunda from a port in Java where she is supposed to have been in hiding since last heard of and then up the coast of Sumatra, past Nicobar and Andamans into the Bay of Bengal.

German Fair Play.

MAILS ALLOWED TO PROCEED: A SIGN OF Better Germany.

RANGOON, September 21.—When the "Dovre" was stopped in the Bay on Friday, the officers of the "Emden" on boarding her, found that she carried the Singapore, China and Penang Mails for Rangoon. The officers expressed the intention of seizing the Mails, but on the Captain of the "Dovre", appealing to their instincts of fairplay and pointing out that it would do no harm to allow the Mails to proceed and would relieve a lot of anxiety in Rangoon, they were allowed to go. The Mails were delivered to-day.

New Educational Appointments

RANGOON, September 21.

The Secretary of State has sanctioned the creation of three additional Professorships in the Indian Educational Service for the Government College, Rangoon one for English, one for Philosophy, and one for Mathematics.

UNITED PROVINCES.

Railway Breaches.

ALLAHABAD, September 21. Owing to continuance of heavy floods the Oudh and Rohilkhand main line has breached again between Bareilly and Rampur. Traffic is at present being transhipped, but through traffic will be diverted via Chandausi if necessary.

Arrah Murder Case

ARRAH, September 21. Judgment in the Arrah murder case will be delivered on the 30th October.

Judgment Postponed

ARRAH, September 21.—Judgment in the Nimej temple murder case fixed for to-day has been postponed to 5th October.

BOMBAY.

A New Big Hospital for Bombay.

Scheme Approved by Corporation.

The Committee of the Corporation to consider the proposed scheme for a new hospital in the north of Bombay. The site at Parel offered by the Bombay Memorial Association and seven lakhs is offered by the Corporation. The plans and estimated with accommodation for 270 beds and approved by the Association. The initial cost of the hospital is 21 lakhs and maintenance charges 10 thousand rupees. It is proposed to build with the hospital a school for the Committee approved the proposal for this purpose. The Corporation has been informed that the capital cost of the hospital would not only bear the whole cost but help towards making up the hospital building.

TELEGRAMS.

Closing of Wells in Bombay.

A MONARCH PETITION.

Corporation mises Consideration.

Breeze.

BOMBAY, September 21.—At a meeting of the Bombay Corporation to-day, an hour and a half was spent in discussing the petition signed by twenty-five thousand people protesting against the policy of filling in wells in the city as an anti-flood measure. It was decided to inform the petitioners that the matter was receiving careful consideration and that care would be taken not to touch the religious susceptibilities of the people. In the debate Mr. Jehangir Petit who championed the petition protested against the remark by Mr. C. Jee Jehangir that sympathy with people was not monopolised by a few members. This Mr. Petit said was impertinence. But Mr. Cavasji said if there was any impertinence it was on Mr. Petit's part and he treated with contempt the impudence which Mr. Petit had displayed. There was rather an animated debate at arms before the resolution was carried. An amendment that the matter be referred to a committee being registered in the course of the debate some members threatened that passive resistance might be resorted to if the representation was ignored.

SIMLA.

One Code Word Remittances

Will Be Accepted.

SIMLA, September 21.—The following Press Communique has been issued:—It was notified a few days ago that the Chief Censor, London, refuses to pass one code word remittance cables unless plain language follows the code word. It has been ascertained that this is not the case. The notice is therefore cancelled.

A Distinguished Arrival.

The Lieutenant-Governor of Bihar and Orissa arrived at Simla to-day.

All-India Weather.

SIMLA, September 21.—In northwest India the bulk of heavy rain has ended, but in northeast India a Burma the monsoon has been fully active, and scattered falls occurred in the rest of the country. Rainfall has been nearly general in Burma, Assam, Chota Nagpur, a part of United Provinces, and local in Bengal, Bihar, Central Provinces, Bombay Deccan, Mysore and Madras. A few falls also have occurred in Orissa, the United Provinces Kashmir, Gujarat, west Central Provinces, south Hyderabad and southeast Madras. The principal amounts are:—Tavoy three inches, Moulmein one and half, Toungo, one, Nimbu and Myitkyina one and half, Gauhati and Silchar two, Cherrapunji four, Mymet singh two, Jalpaiguri one and half, Benares, Allahabad, and Cawnpore one, Seoni two, Pendra three, Bilapuri Gulbarga one, and Bellary three.

FORECAST.—Decrease of rain in Madras, Hyderabad and United Provinces.

జ్వర హరి.

సీసా 1-కి వెలయూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తజ్వరము, రక్తగతిజ్వరమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమాపువలనను దేహమునకు గాసి వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన పట్టుచున్న జ్వరములు, చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినములు సేవించిన శరీరము యధాస్థితికొనినది అవోగ్యము గలిగియుండును.

గృహజీవనశిల్పము.

నోటీసు.

కొండలు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయచేసి విరళముగా కాగితమునకు ఒకనైపుననే వ్రాసి పంపుదుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

వారపత్రిక

చందాదారుల కెప్పటివలె రూ. 2-8-0

ఈపత్రికయొక్క యువయోగము చదివిన వారలకు దెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు నీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నందఱుననమూనా పత్రికను దెప్పించవేడుచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూలోక వార్తలను వ్యవహారములను దెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దినపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక పంపబడు చుండును

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
పోస్టబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

మోహిని తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు
స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును.
కండ్లకు చలువజేయును.
వెండ్రుకలు పెరుగును.
వెండ్రుకలు రాలకుండును.
వెండ్రుకలు నునుపుచేయును.
మనోహరముగా నుండును.
సువాసన గలిగి యుండును.
వేలకు వేలు
సీసాలు విక్రయము.

ఇది మనోహరమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదగ్గ, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, నిశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రావగు కురులను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.

జ్వరహరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమార్పువలనను దేహమునకు గాసి వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినములు సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

గ్రహణిమూత్రము.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బుక విరేచనములు, జిగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మూత్రము మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నలచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి.
9. జహంగీరుపేథి, మద్రాసు.

తేలు మందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తెలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. విషము నెత్తురులో తేలుకాటున ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొడ్డగునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సిసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

కఫహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. 1. శైత్యము వలన ఏర్పడుదగ్గు, 2. శీతకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు, 3. శ్వాసకోశముల సూక్ష్మనాళములందు ఏర్పడుదగ్గు, 4. ఉబ్బసము, 5. శ్మయదగ్గు దగ్గుకునేవించవలసిన మందు దగ్గువిధమునుబట్టియుండును. శ్వాస పిల్లి కూతలు ఎగిరోప్పు ఆయాసము మొదలగు కఫరోగములు శ్వాసకోశముల సూక్ష్మనాళములయందు ఏర్పడు బాగుపులునువాయువు త్వరలో ప్రాణవాయువునకు మారనందున కలుగును. కఫరోగములు మేహకారకమునబట్టి శరీరమున బలహీనత యేర్పడినకొలది వృద్ధిజెందును. దగ్గుగఱపత్రివారు దీనిని వెంటనుంచుకొనుటమంచిది.

కఫహరి చూర్ణము.

ఈ చూర్ణము సనమూలినచే చేయబడినది దగ్గు, ఉబ్బసము, కానీనన శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట మంచిది. చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0.

కలరామాత్రము.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా వ్యాధివలనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

వజ్రగుళికలు.

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరఘోష్టమును కారణములు. రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాయామమువలనను, జీర్ణోద్దియత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖ రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును. దీనివలన శుక్లశుష్ణము, స్థలము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజ్యబులకు వజ్రగుళికలు స్రావ్యుధమునంటికి.

కుష్టుషి తైలము.

బీళ్ళు 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము చాడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి.
9. జహంగీరుపేథి, మద్రాసు.

తామర తైలము

నీకు తామరబాధగలదా?

ఒక్క మా తామర తైలము డబ్బాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బజ్జల బజ్జలచుండు అవస్థన వారికైన వద్దు.

సుఖభోగి తైలము.

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అన్నివిధముల వ్రణములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును.

చుండుకు నూనె.

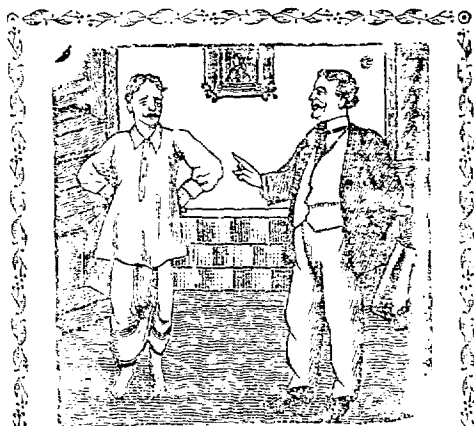
వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనె సరాసిన చుండు, పొట్టురాయి, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన నెక్కువకంటే హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

గజ్జికి తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పనిజేయును.

వజ్రగుళికలు.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్త పుష్టికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.
20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి వెల 1-0-0

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి.

విజ్ఞాపనము

వారపత్రిక చందాదారులు పత్రికచేరలేదని వాయి నప్పడుగాని మరెంతర సంబంధమున నుత్తరములు వ్రాయునప్పుడుగాని అచ్చో ముద్రింపబడిన వాటిపేర్లకు ముందుగానన్న నెంబరును తప్పక వ్రాయవలయును. అట్లు వ్రాయ లేని జవాబులు సులభం

ముందు

పుడు దినపత్రిక పత్రికతో నెక్కువచ్చు వేలవలయునని వే బాబతువారికి లోకేష్

Published by K. Nageswara Rao at the Andhrapatrika Press, No. 9, Jehangir Street, George Town.